

ХФР

1918-йил
21-йундан чиқа
бoshлаган

№7, 2024-йил
21-феврал,
chorshanba (32.805)

O'zbekiston OVOZI

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

ТИЗИМЛИ ВА ҚАТЪИЙ ВАЗИФАЛАР

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ, АВВАЛО, ҲУҚУҚЛАР ВА ИМКОН-
ЯТЛАР ТЕНГЛИГИ МАСАЛАСИ, ҲАР БИР ИНСОН ИНСОН-
ДЕК МУНОСАБАТГА ЛОЙИҚ ДЕГАНИ ҲАМДИР.

КЕЧА ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИ РАИСЛИГИДА ИЖТИМОЙ
ҲИМОЯ СОҲАСИДАГИ УСТУВОР ВАЗИФАЛАР ЮЗАСИ-
ДАН ВИДЕОСЕЛЕКТОР ЙИГИЛИШИ ЎТКАЗИЛДИ, ТИЗИМ
ЧУҚУР ТАНҚИДИЙ ТАҲЛИЛ ҚИЛИНДИ, ЯНГИ ВАЗИФАЛАР
БЕЛГИЛАБ БЕРИЛДИ.

Хусусан, 20 дан зиёд идоранинг ижтимоий ҳимоя борасидаги
фаолияти ҳужжатларда пухта ўйланмасдан, бетартиб белги-
лангани, ҳудуд раҳбарлари ҳам муҳтож оилалар билан ман-
зилли ишламай, пул ва озиқ-овқат бериш, маиший тех-
ника совға қилиш билан чекланиб келгани қайд этилди.

Эски ижтимоий ҳимоя тизимида одамларга умид бе-
риш, ҳаётини яхшилаши, банд бўлишига кўмаклашиш
энг охириги ўринга тушиб қолгани танқид қилинди.

ЎРНИДАН ТУРА ОЛМАСДИ, МАКТАБГА БОРЯПТИ

Видеоселектор йиғилишида давлатимиз раҳбари бу соҳада
умумий ёндашув ўзини оқламагани, ҳар бир оила ва инсон
тақдирига алоҳида профессионал ёндашиш лозимлиги-
ни қайд этди. Бу борадаги устувор йўналишларни белгилаб
берди. Буни аввало, маҳалла даражасида манзилли, шаффоф
ва адолатли ташкил этиш зарурлиги таъкидланди.

Кам таъминланган оилаларни аниқлаш мезонларини ишлаб
чиқиш, тизимни шаффоф қилиш ҳисобига доимий даромадга
эга оилалар эҳтиёжманд тоифасидан чиқарилди.

Рақамлаштириш ҳисобига, ўрнидан тура олмайдиган, ўзга-
лар парваришига муҳтож ёлғиз 2 минг кишига ёрдам кўрсатиш
йўлга қўйилди.

Масалан, **Навобий шаҳрида яшайдиган ногиронлиги
бор ёлғиз аёлни 12 ёшли фарзанди мактабга чиқмасдан
парваришлаб келаётган эди.**

**Унга ижтимоий кўмакчи бириктирилиб, уйда хизмат
кўрсатиш йўлга қўйилгани сабаб, фарзанди мактабга
чиқиб, оиланинг ижтимоий аҳволи яхшиланмоқда.**

250 ТА ХИЗМАТ БОР, ХАБАР ЙЎҚ

Ижтимоий ҳимоя тизими билан 250 та хизмат қамраб
олинган бўлса-да, маҳалладаги аҳоли уларнинг ярмидан
ҳам бехабар.

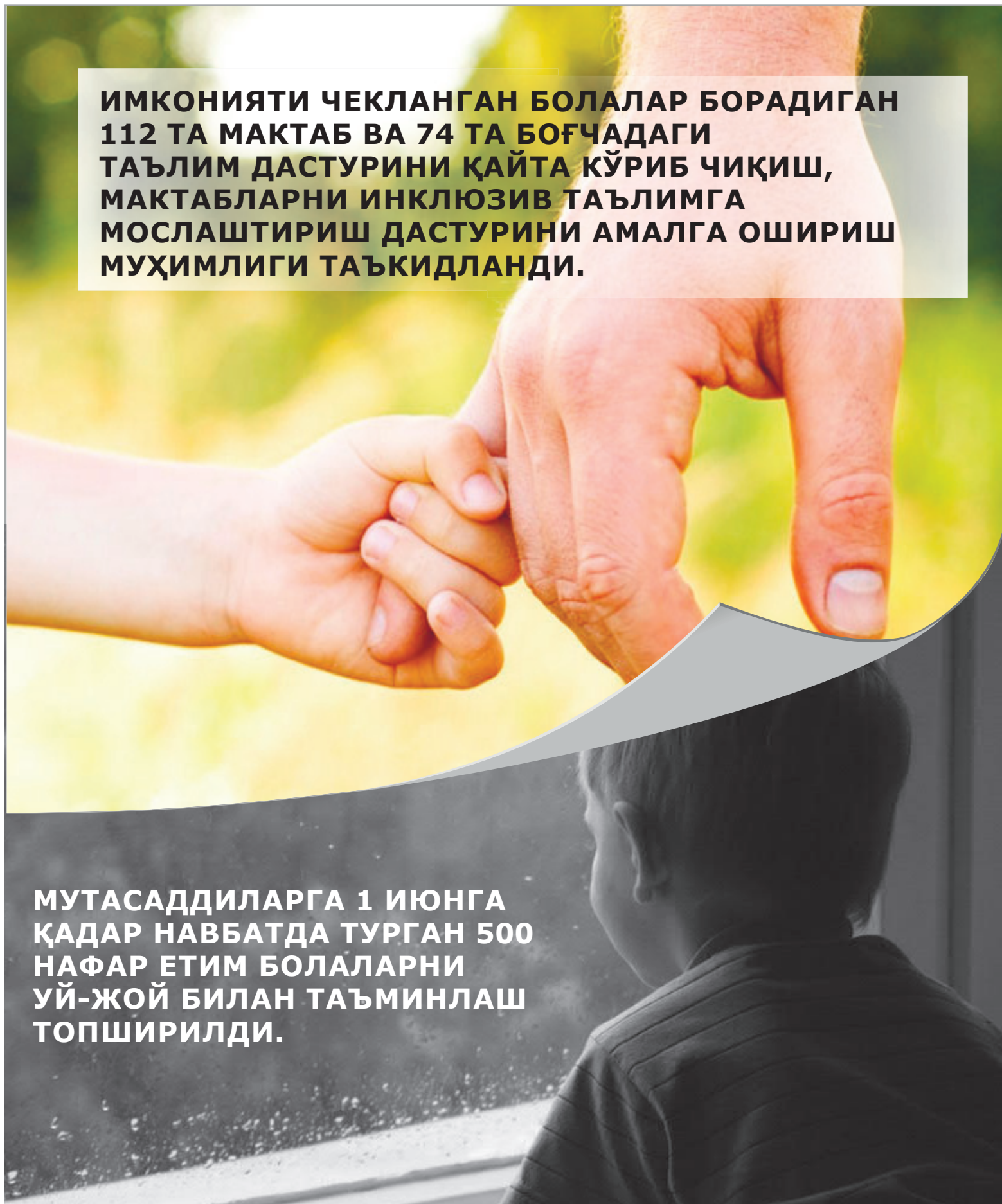
Масалан, ногиронлиги бор фарзандини парваришлаш
нафақасини олиши мумкин бўлган 33 минг ота-она ушбу
имтиёздан фойдаланмаяпти.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳолини ҳар томонлама қў-
лаб-қувватлаш, хизматлар кўрсатиш жараёнларини содда-
лаштириш ва тезлаштириш мақсадида эҳтиёжманд тоифани
белгилаш бўйича мезонлар ишлаб чиқилади ва айнан қандай
ёрдамга муҳтожлик борлиги аниқ белгилаб берилиши кўрсатиб
ўтилди.

Ҳар бир муҳтож фуқаро бўйича индивидуал ижтимоий хиз-
матлар дастури бўлиши, маҳалладаги "еттилик" учун ижтимоий
хизматлар бўйича ягона саволнома жорий қилиниши таъ-
кидланди. Маҳалладаги барча ижтимоий хизматларни босқич-
ма-босқич ижтимоий хизмат кўрсатиш шартномаси орқали тақ-
дим этиш йўлга қўйилади.

Давоми 2-бетда. ▶

ИМКОНЯТИ ЧЕКЛАНГАН БОЛАЛАР БОРАДИГАН
112 ТА МАКТАБ ВА 74 ТА БОҒЧАДАГИ
ТАЪЛИМ ДАСТУРИНИ ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИШ,
МАКТАБЛАРНИ ИНКЛЮЗИВ ТАЪЛИМГА
МОСЛАШТИРИШ ДАСТУРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ
МУҲИМЛИГИ ТАЪКИДЛАНДИ.

МУТАСАДДИЛАРГА 1 ИЮНГА
ҚАДАР НАВБАТДА ТУРГАН 500
НАФАР ЕТИМ БОЛАЛАРНИ
УЙ-ЖОЙ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ
ТОПШИРИЛДИ.

"ЁШ КИТОБХОН" ТАНЛОВИ ҒОЛИБЛАРИ ТАҚДИРЛАНДИ

Ёшлар ижод саройида
Ёшлар ишлари агентлиги
томонидан "Ёш китобхон"
танлови республика финал
босқичининг 15-19 ёш то-
ифаси бўйича ғолибларни
аниқлаш тадбири ўтказил-
ди.

"Ёш китобхон" танлови 3
та ёш тоифасида жумладан,
10-14, 15-19, 20-30 ёшлар
ўртасида маҳалла – сектор –
туман – ҳудуд – республика
босқичларида ўтказилмоқда.
Танловда иштирокчилар 5 та
шарт – "Бадиий асарлар билим-
дони", "Тезкор савол-жавоб",
"Буюк мутафаккир ва адиб",
"Шеъроят", "Иншо ёзиш" шарт-
ларида беллашади.

Танловда иштирок этиш
учун 10-14 ёшдагилар махсус
шакллантирилган рўйхат асо-
сида 40 номдаги, 15-19, 20-30
ёшдагилар 50 номдаги ўзбек
ва жаҳон адабиёти дурдонала-
ри, илмий-оммабоп асарларни
ўқиш белгиланган. Танловда
иштирокчиларнинг китобларда

илгари сурилган Ватан, оила
ва дўстларга бўлган садоқат
ғоялари, комил инсон фазилат-
лари юзасидан мустақил фикр
юритишига алоҳида эътибор
қаратилади.

Шунга кўра, "Ёш китобхон"
танлови республика финал
босқичининг 15-19 ёш тоифа-
си бўйича ғолиблар аниқланди.
Хусусан, 1-ўрин Қашқадарё
вилоятидан Мироншоҳ Нурма-
товга, 2-ўрин Қорақалпоғистон
Республикасида Хулқарой Қа-
ландаровага, 3-ўрин Эса Анди-
жон вилоятидан Дилназов Хай-
тахматовага насиб қилди.

Ғолиблар муносиб тақдир-
ланди. Жумладан, 1-ўрин учун
Кобальт автомобили, 2-ўринга
50 миллион сўм ва 3-ўринга
30 миллион сўм пул мукофоти
топширилди.

Мазкур финал босқичида
қатнашган барча иштирокчи-
лар 10 миллион сўмдан пул му-
кофоти билан тақдирланди.

ЎЗ

ТОМОШАБИН БЎЛИБ ТУРИШГА ҲАҚҚИМИЗ ЙЎҚ

4 САҲИФА

ЖАМИЯТ ТУРЛИ ФИКРЛАР АСОСИДА РИВОЖЛАНАДИ

7 САҲИФА

ВАЗИРЛИК ЖАВОБИ ТИНГЛАНДИ

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАР-
ТИЯСИ ТАШАББУСИ БИЛАН ОЛИЙ МАЖ-
ЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ ТОМОНИ-
ДАН ҚУРИЛИШ ВА УЙ-ЖОЙ КОММУНАЛ
ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРИ Б. ЗОКИРОВГА "ЎЗ-
БЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРИЛИШ
ТАРМОҒИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШ,
ЖАДАЛ ВА ИННОВАЦИОН РИВОЖЛАН-
ТИРИШНИНГ 2021-2025 ЙИЛЛАРГА
МЎЛЖАЛЛАНГАН СТРАТЕГИЯСИ ДОИРА-
СИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР
ТЎҒРИСИДА"ГИ МАСАЛА ЮЗАСИДАН
ПАРЛАМЕНТ СЎРОВИ ЮБОРИЛГАН ЭДИ.

Парламент сўровида қурилиш тармоғини модер-
низация қилиш, шаҳарсозлик фаолиятини жадал
ривожлантириш, аҳолини сифатли, қулай уй-жой,
ижтимоий ва муҳандислик инфратузилмаси хиз-
матларига бўлган эҳтиёжларини қондириш бораси-
да амалга оширилаётган ишлар ҳолати юзасидан
асосланган тушунтиришлар бериш сўралган.
Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг кечаги маж-
лисида депутатлар мазкур парламент сўровига юбо-
рилган жавобни кўриб чиқдилар.

Парламент сўровига келган жавобда келтирили-
шича, қуриш, реконструкция ва мукамал таъмир-
ланиши режалаштирилган объектларнинг лойиҳа
ҳужжатларини сифатли ишлаб чиқиш ҳар бир объект
бўйича салоҳиятли лойиҳа ташкилотлар электрон
рейтинг баҳолаш тизими орқали "Шаффоф қури-
лиш" миллий ахборот тизимида баҳолашиб, маълум-
отлар базаси шакллантирилиб келинмоқда.

Давоми 3-бетда. ▶

SIYOSAT

ТИЗИМЛИ ВА ҚАТЪИЙ ВАЗИФАЛАР

КЎРИБ КЕЛИШ ЭМАС, ЁРДАМ БЕРИШ

Ногиронлиги бўлган шахсларни тиббий ва ижтимоий реабилитация қилиш, касбга ўргатиш орқали тўлақонли ҳаётга қайтаришга эътибор суғурилади кетгани танқид қилинди. Ногиронлиги бор шахслар ишлаши мумкин бўлган касблар рўйхати замон талабларидан келиб чиқиб қайта кўриб чиқилмагани сабабли улар ўзининг меҳнат салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқара олмаяпти. Оғир ижтимоий аҳволдаги одамларни ҳаётга илҳомлантирадиган, рағбат уйғотадиган таъсирчан контент, шеър, кўшиқ, фильм ва бошқа бадиий асарлар яратилмапти.

ҲАР БИР МАҲАЛЛАДА ИЖТМОИЙ ХОДИМЛАР

Давлатимиз раҳбари ҳокимлар ва сектор раҳбарлари маҳаллада ўтказиладиган қабуллар ҳам ўзгариши кераклиги, қабулларда маҳалла "еттилиги" кўтарган энг оғир масалаларнинг ечими бўлиши лозимлигини таъкидлади. Ижтимоий ҳимоя миллий агентлигига виллоят ҳокимлари билан бирга барча маҳалларда ижтимоий ходимлар фаолиятини ташкил қилиш топширилди. Протез воситаларини бериш, нафақа ва қаровсиз қолган болаларга васийликни расмийлаштириш, ўзгалар парваридишига муҳтож кексаларни ёлғиз деб эътироф этиш каби 49 та ижтимоий хизмат маҳаллагача туширилиши белгиланди. Маҳаллада ижтимоий хизматлар кўрсатиш электрон платформаси ишлаб чиқилади.

660 МИНГ КИШИНING ИСТАГИ

Йиғилишда "Мурувват" уйлари ва Ижтимоий кўллаб-қувватлаш марказларида ижтимоий хизматларни мобил ва кундузги қатнов шаклида кўрсатишни йўлга қўйиш топширилди. Келгуси йилдан 40 та туманда реабилитация, соғломлаштириш ва ногиронлиги бор шахсларга қарайдиганларни ўқитиш бўйича кўп тармоқли ижтимоий хизматлар марказлари ишга туширилади. Бу орқали, яна 60 минг эҳтиёжманд аҳоли ижтимоий хизматлар билан қамраб олинади, уларга қараётган 3 минг киши ўқитилади. Хозирда нафақа олаётган, лекин меҳнат қилиб, даромад олиш истагида бўлган 660 минг аҳоли учун зарур шароитлар яратилиши уларнинг ижтимоий ва моддий фаровонлиги яхшиланишига хизмат қилади.

"ИЖТМОИЙ КАРТА" – МУҲИМ ЯНГИЛИК!

1 октябрдан аҳолига кўрсатиладиган барча ижтимоий ёрдамларни "ижтимоий карта" орқали молиялаштириш жорий этилади. "Энг аввало, "Саховат ва кўмак", "Аёллар", "Ёшлар" дафтарлари жамғармалари, кейинчалик босқичма-босқич 74 турдаги ижтимоий нафақа ва ёрдамлар ўтказилади. Ушбу карта орқали транспорт ва коммунал соҳалардаги имтиёزلардан ҳам фойдаланиш мумкин бўлади.

ҲУҚУҚ ВА ИМКОНИАТ

Йиғилишда ногиронлиги бўлган шахсларни кўллаб-қувватлаш масалалари муҳокама қилинди. Ўзбекистон 2021 йилда Ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияга қўшилгани тарихий воқеа бўлди ва ундаги мажбуриятларни бажариш бўйича тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга, виллоят ва туман ҳокимлари ушбу шахсларга ёрдам бериш, уларнинг уюшмалари ва ташкилотлари билан мулоқот қилиш, шароит яратиш билан етарлича шуғулланмаётгани кўрсатиб ўтилди. Айрим вазирлик, идоралар ва виллоят ҳокимликларда ногиронлиги бўлган бирорта одам ишга олинмагани танқид қилинди. Ногиронлиги бўлган шахсларни ишга олган корхона ва ташкилотлар учун бир қатор имтиёزلар яратилган. Лекин 500 мингдан ортиқ корхона ва ташкилотнинг бор-йўғи 43 мингта-сида ногиронлиги бўлган шахслар ишлайди. «Мақтаблар, профессионал таълим муассасаларида шароит йўқлиги учун 70 фоиз ота-оналар ногиронлиги бор фарзандларини яшаш жойидан узоқ махсус мактаб-интернатга жойлаштиришга мажбур.

Аслида ота-онаси, дўстлари ва маҳаллада узоқлашиш ҳар қандай бола учун катта психологик зарба», - деди Президент.

ТЎСИҚСИЗ МУҲИТ

Йиғилишда протез ишлаб чиқариш 90-йиллар технологиясига асослангани, уларни ҳақиқий муҳтожларга етказиб бериш тизими ҳам тўғри ташкил этилмаётгани кўрсатиб ўтилди. Ногиронлиги бўлган шахсларни ўқитиш, ишга жойлаштириш ва спортга жалб қилиш бўйича миллий тизим яратилади. Улар ишлаши, ўқиши ва касб-хунар ўрганишида тўсиқсиз муҳит яратиш чоралари кўрилади. Бунда, ногиронликни касалликка қараб эмас, балки шахснинг мустақил ҳаракати, ўзини ўзи еплаши, мулоқот қобилияти ва ижтимоий ҳаётдаги иштирокига қараб белгилаш тизимига ўтилади. Шунингдек, бино ва иншоотларни қуриш лойиҳаси ногиронлиги бўлганлар учун қулай муҳит яратилганлиги бўйича ҳам мажбурий экспертизадан ўтказилади. Хорижий мутахассислар иштирокида жорий йилда камида 500 нафар лойиҳачи ва архитекторни ногиронлиги бўлган шахслар учун тўсиқсиз муҳит яратишга ўқитиш вазифаси қўйилди. Пойтахтдаги бекатларни, жамоат транспорт, жумладан, метрони ногиронлиги бор одамларга мослаштириш бўйича икки йиллик дастур амалга оширилади. Бу ишларни худудларда ҳам бошлаш бўйича виллоят ҳокимларига топшириқ берилди. Барча давлат идоралари сайтларини ногиронлиги борлар учун қулай шаклга келтириш зарурлиги қайд этилди.

ПРОТЕЗ ВОСИТАЛАРИ УЧУН 100 МИЛЛИАРД

Туманлардаги даволаш ўринларининг 5 фоизи ногиронлиги бўлганларни реабилитация қилишга ажратилиши, туман марказий шифохоналарида тиббий реабилитация хоналари ташкил этилиши белгиланди. Протез воситалари 18 турдан 30 турга, ажратилаётган маблағ эса 1,5 баробар оширилиб, 100 миллиард сўмга етказилади ҳамда улар билан таъминлаш электрон шаклда бўлади. Ногиронлиги бўлган шахслар бундай воситаларни уйдан туриб, ваучер орқали онлайн ёки "Инсон" маркази ёрдамида исталган ишлаб чиқарувчидан олиши мумкин бўлади.

"ТЎСИҚСИЗ ТУРИЗМ" ДАСТУРИ

Ногиронлиги бўлган сайёҳлар учун қулай инфратузилма яратиш бўйича "тўсиқсиз туризм" дастури тасдиқланган. Мутасаддиларга маданий мерос, музей ва концерт-томоша объектида бундай одамларга қулай шароитларни яратиш, меҳмонхоналардаги ўринларни ногиронлиги борларга мослаштириш топширилди. Ногиронлиги бор сайёҳлар учун транспорт, меҳмонхона, маданият объектлари ва зиёратгоҳларга ҳафталик ва ойлик махсус чегирмалар бериш графиги тасдиқланади.

20 МИНГ КИШИ ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Ходимларининг 50 фоизидан ногиронлик бўлган тadbirkorларга давлат буюртмачилари билан тўғридан-тўғри шартнома тузиш имконияти берилади. Бундай одамларни ишга олган корхоналарга тadbirkorлик рейтингидан кўшимча балл берилади. Ногиронлиги бўлганларни касбга тайёрлайдиган 4 та ихтисослашган мактабни тармоқ раҳбарлари ортиқча олади. Бу мактаб ўқувчиларига ишлаб чиқарган маҳсулотини давлат харидлари доирасида тўғридан-тўғри сотишга рухсат берилади. Шунингдек, Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлигига мономарказларда ногиронлиги бўлганлар таълим олиши учун қулай муҳит ва зарур инфратузилмани яратиш, уларга стипендия тўлаш тартибини жорий қилиш топширилди. Ногиронлиги борлар касаначилик ва хунармандчилик асосида яратган маҳсулотларини электрон платформа орқали сотиш тизими йўлга қўйилади. Вазирлик ва худуд раҳбарларига йил якунига қадар барча бюджет ташкилотларига 20 минг нафар, банкларга камида 1 минг нафар ногиронлиги борларни ишга қабул қилиш топширилди.

ТЕНГ ҲУҚУҚЛАР, ТЕНГ ИМКОНИАТЛАР

Имконияти чекланган болалар борадиган 112 та мактаб ва 74 та боғчадаги таълим дастурини қайта кўриб чиқиш, мактабларни инклюзив таълимга мослаштириш дастурини амалга ошириш муҳимлиги таъкидланди.

Ногиронлиги бўлганлар учун Спортни ривожлантириш ассоциацияси ташкил этилади. Паралимпия кўмитаси, тегишли спорт федерациялари, Ўзбекистон махсус олимпиадаси Ассоциация таркибига қиради. Ассоциация ногиронлиги бор шахсларни маҳалладан бошлаб оммавий спортга жалб қилиш билан шуғулланади ва "Беш ташаббус" доирасида спорт мусобақаларини ўтказиб боради. Давлатимиз раҳбари ногиронлиги борлар ҳаёти ва эришган ютуқлари тўғрисида таъсирчан медиаконтент, фильмлар тайёрлаш муҳимлигини таъкидлади. Телеканалларда инфоромацион, айниқса, болалар дастурлари эфирининг муайян қисмини сурдатаржима, субтитр ёки "югурувчи сатр" билан намойиш этиш зарурлиги қайд этилди. Ижтимоий ҳимояга муҳтож одамлар қалбида ўзига ишонч ва қатъият туйғусини оширадиган бадиий асарлар яратилса, мақсадга мувофиқ бўлиши таъкидланди.

"ИХТИСОСЛАШГАН ТУТИНГАН ОИЛА" ТИЗИМИ

Соғлиғи, ҳаёти хавф остида бўлган, етим ва назоратсиз қолган болаларни қарамоғига олиш бўйича "ихтисослашган тутинган оила" тизими жорий этилади. Тутинган оила махсус сертификатга эга 30 ёшга тўлган одамлар томонидан ташкил этилиб, унга 3-5 нафаргача болалар қабул қилинади. Ихтисослашган 160 та таълим муассасасида босқичма-босқич "гамхўрлик" гуруҳлари ташкил қилинади. Яъни, оғир касаллиги бор болаларга шу гуруҳларда қараш орқали ота-оналарига ишлаши учун шароит яратиб берилади. Ота-онасидан айрилган ёшларни ҳаётда ўз ўрнини топиб кетиши учун кўмаклашиш тизими ҳам ўзгаради. Эндиликда "Ёшларга ҳамроҳлик" дастури асосида бундай ёшларни кўллаб-қувватлаш 23 ёшгача этиб белгилади (хозирда 18 ёш).

"ҲАЁТ МАКТАБИ"

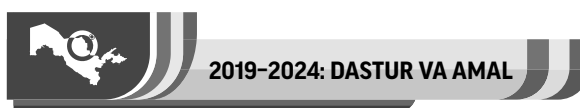
Йиғилишда Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказлари ишини ўзгартириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Бу марказларни тарбияси оғир болаларнинг муаммолари билан ишлаб, уларни ижтимоий ҳаётга мослаштириш бўйича комплекс ижтимоий хизмат кўрсатадиган масканга айлантириш лозимлиги қайд этилди. Мутасаддиларга бундай марказларни "Ҳаёт мактаби" сифатида қайта ташкил этиш топширилди.

1 ИЮНГАЧА 500 НАФАР ЕТИМ БОЛАЛАР УЙ-ЖОЙЛИ БЎЛИШИ КЕРАК

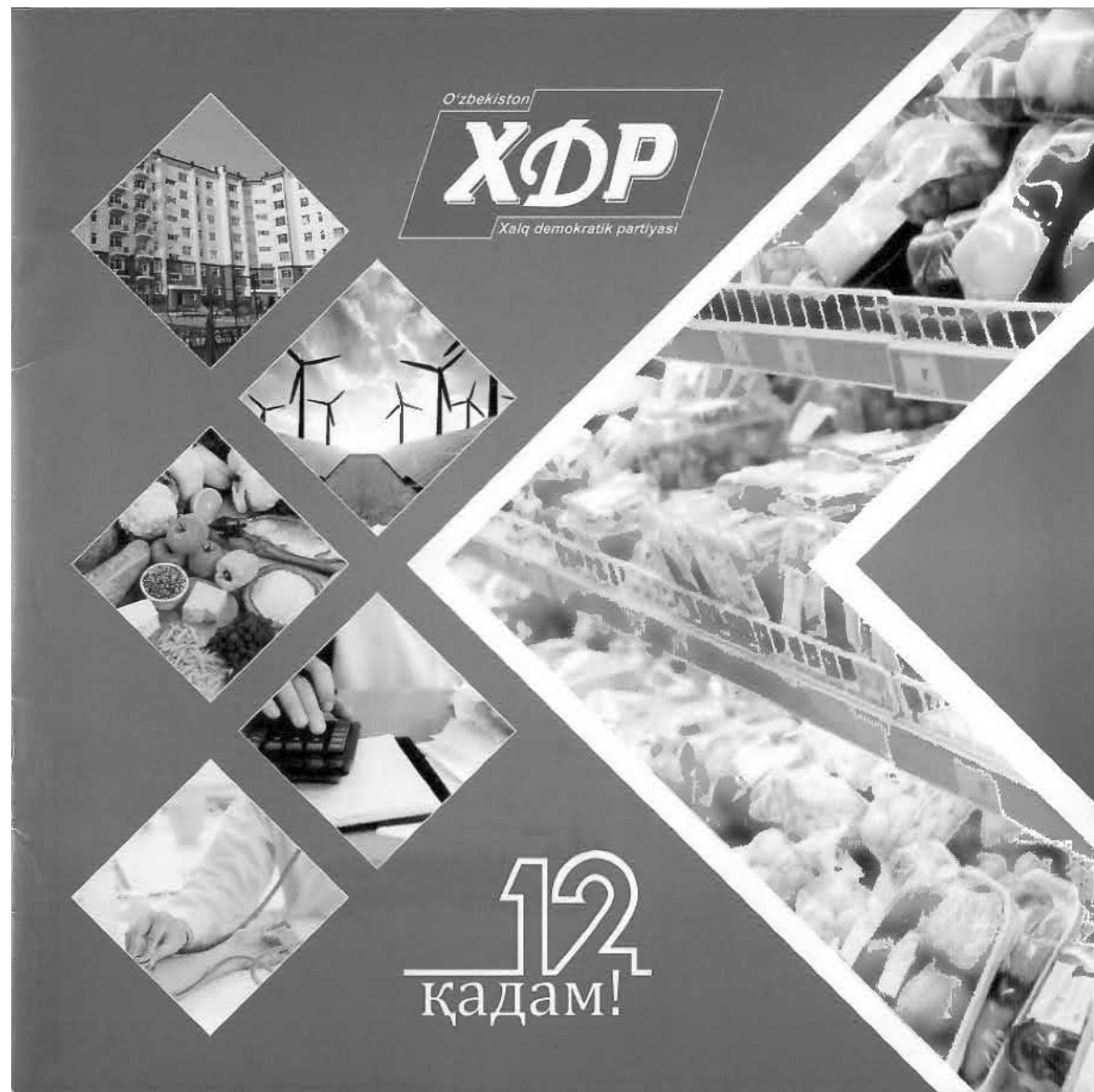
Етим ва ота-она қарамоғисиз бўлган ёшларнинг салоҳиятини рўёбга чиқаришига кўмаклашиш учун уларни тadbirkorлик ва касб-хунарга ўқитиш, деҳқончилик учун ер бериш муҳимлиги таъкидланди. Вазирлар Маҳкамасига олийоҳиши таъминлаган, ота-она меҳридан маҳрум бўлган ёшларни давлат ташкилотларига ишга жойлаштириш бўйича тизим яратиш топширилди. Бундай ёшларга уй-жой бериш тизими ҳам тўдан қайта кўриб чиқилади. Бунда "Инсон" марказлари томонидан ҳақиқатда уй-жойга муҳтож ёшлар рўйхати шакллантирилади, уларга бериладиган уй-жойнинг нархи бозор баҳосидан келиб чиқиб, худудлар кесимида белгиланади. Жорий йилда бу мақсадлар учун ажратиладиган маблағлар 140 миллиард сўмга етказилади. Мутасаддиларга 1 июнга қадар навбатда турган 500 нафар етим болаларни уй-жой билан таъминлаш топширилди.

Албатта, ҳар бир қувончли ўзгариш, янгилик минглаб, миллионлаб одамларнинг руҳини кўтаради, юксалишга илҳомлантиради. Режалар улкан, тизимда яхши янгиликлар кўп бўлиши кутилмоқда. Вазирлик-идоралар, ҳокимликлар, мутасадди ташкилотлар зиммасидаги масъулият катта. Халқимиз белгиланган вазибалар ижросини аниқ натижаларда кутади. Халқ демократик партияси жамиятимизда ҳуқуқлар ва имкониятлар тенглиги таъминланиши бўйича депутатлик ва кенг жамоатчилик назоратини олиб бориш бўйича қатъий вазибалар белгилаб олади, деган умиддамыз.

"Ўзбекистон овози" муҳбири
Лазиза Шерова расмий хабарлар асосида тайёрлади.

МАҚСАДГА ЭРИШИШ ЯНГИ МАҚСАДНИ ЯРАТАДИ

ҲЕЧ КИМГА СИР ЭМАС, УЗОҚ ЙИЛЛАР ДАВОМИДА ОНГИМИЗДА НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРГА НИСБАТАН "МУАММО" СИФАТИДА, "МЕҲНАТГА ЛАЁҚАТСИЗ" ВА АЧИНИШ ҲИССИ БИЛАН ҚАРАШДЕК НОТЎҒРИ ДУНЁҚАРАШ ШАКЛЛАНГАН ЭДИ. ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ФАОЛЛАРИ ОХИРГИ ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВЛАРИДАН СЎНГ ДЕПУТАТЛИК КОРПУСИ ОРҚАЛИ АМАЛГА ОШИРИШНИ РЕЖАЛАШТИРГАН 12 ҚАДАМДАН ИБРАТ АСОСИЙ ДАСТУРИЙ МАҚСАДЛАРИДА БМТНИНГ НОГИРОНЛАР ҲУҚУҚЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ КОНВЕНЦИЯСИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНИШИ, МИЛЛИЙ ҚОНУНЧИЛИКНИ БМТНИНГ НОГИРОНЛАР УЧУН ТЕНГ ИМКОНИЯТЛАРНИ ТАЪМИНЛАШ БЎЙИЧА МЕЪЁРИЙ ҚОИДАЛАРИГА МУВОФИҚЛАШТИРИЛИШНИ БЕЛГИЛАБ ОЛГАНДИ.

қаратади. Зеро, мамлакатларнинг халқаро жамоатчилиқ олдидаги қиёфаси унинг бугунини кўрсатувчи ва эртасини белгилувчи муҳим омили ҳисобланади.

ҳуқуқий қафолатлар, бепул ижтимоий ёрдам ва уларни ортиқча овозгарчиликдан халос қилувчи масалалар кўзда тутилган.

Нега БМТ Конвенцияси асос қилиб олиниши керак?

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясини ер юзидagi ногиронлиги бор шахслар Конституцияда, деб аташ мумкин.

Конвенция 50 та моддадан иборат бўлиб, XXI асрда қабул қилинган инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги биринчи шартнома ҳисобланади. У БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 2006 йил 13 декабрда қабул қилиниб, 2008 йил 3 майда кучга кирган.

Унда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг йиллар давомида олиб борган изланишларидан келиб чиққан ҳолда ногиронларга муносабат ва ёндашувларни ўзгартириш мақсади ётади. Яъни, ногиронларга хайрига, тиббий ёрдам ва ижтимоий ҳимоянинг "объекти" сифатида қарабдан кўра, ҳуқуқларга эга бўлган, ўз ҳаёти учун қарор қабул қилишга қодир бўлган "субъект" сифатида қарашга қаратилган ҳужжатдир.

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенциясида «ногиронлик — тана функциялари бузилган инсонлар ва инфраструктура билан боғлиқ тўсиқлар орасидаги ўзаро алоқа натижасида вужудга келадиган ҳолат» деб таъкидланади. Соддароқ қилиб айтганда бу нафақат инсон танасининг нуқсонлари, балки улар эркин ҳаракатланиши учун атроф-муҳитнинг етарлича қўлай эмаслиги оқибатида юзага келадиган жараёнлар.

Ҳужжатнинг мақсади **1-моддада** аниқ баён этилган. Унга кўра, ногиронлиги бўлган шахсларнинг тенглик асосида барча инсон ҳуқуқларини тўлиқ амалга оширишларини рағбатлантириш, ҳимоя қилиш ва таъминлашдан иборатдир. Конвенция фойдаланиш имконияти, шахсий ҳаракатланиш, соғлиқни сақлаш, таълим, бандлик, абилизация ва реабилитация, сиёсий ҳаётда иштирок этиш, шунингдек, тенглик ва камситмаслик каби бир қатор муҳим масалаларни қамраб олади.

Унда: — ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини амалга ошириш учун барча зарур қонуний, маъмурий-ташқилий ва бошқа чоралар-

ни кўриш; — ногиронларга нисбатан камситиш хусусиятига эга мавжуд қонунлар, қарорлар, урф-одатларни ўзгартириш ёки бекор қилиш; — барча стратегиялар ва дастурларда ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва рағбатлантиришни ҳисобга олиш, Конвенцияга тўғри келмайдиган ҳар қандай ҳаракатлар ёки усуллардан тийилиш каби аниқ меъёрлар белгиланади қўйилган.

БМТга аъзо 180 дан ортиқ давлат ушбу Конвенцияни ратификация қилган. Қонунчилигини шунга мослаштирган. Бир сўз билан айтганда, БМТнинг ҳар бир ҳужжати дунё давлатлари ўз қонунчилигини, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар базасини такомиллаштиришда фойдаланадиган андозадир. Шу ўринда Ўзбекистонда ҳам ушбу Конвенциянинг ратификация қилиниши ва миллий қонунчилигимизнинг унга мослаштирилиши барчага халқаро ҳамжиамият билан доимо бирга эканлигини аниқлатади.

Мақсаднинг долзарблиги

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига кўра, дунёда 1 миллиарддан ортиқ одамда ногиронлик қайд этилган. Бу дунё аҳолисининг, тахминан, 15 фоизини ногиронлиги бор шахслар ташкил этади, дегани. Ўзбекистонда ҳам шу тоифадаги одамлар сони қарийб 1 миллионга яқин. Бу жами Ўзбекистон аҳолисининг тахминан 2,5 фоизини ташкил қилишини аниқлатади.

Ҳаммага маълумки, юртимизда ҳар йили ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш учун давлат бюджетидан катта маблағ ажратилади. Мақсад эса уларни жамиятнинг фаол қатламига айлантириш учун имконият яратишдир.

Шунинг учун Ўзбекистонда амалда "тўсиқсиз муҳит" яратилиши лозим. Сабаби, "тўсиқсиз муҳит" ногиронлиги бўлган фуқароларнинг жамиятга интеграциясини тезлаштириб, уларнинг иқтисодий фаоллигини оширади.

Халқаро майдонда ўз ўрнига эга бўлган ҳар қандай давлат ногиронлик сингари **ижтимоий масалаларга** алоҳида эътибор

Реал натижалар

2020 йилда **"Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида"**ги қонун қабул қилинди. Қонун билан Ўзбекистонда ижтимоий адолат тамойилига амал қилиш, ёрдам ва қўллаб-қувватлашга муҳтож, биринчи навбатда, жисмоний имконияти чекланган одамларга тўлақонли ҳаёт кечириш учун шaroит яратиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Қонуннинг **6-моддасида** ногиронлик белгисига кўра камситилишга йўл қўймастик тамойили акс эттирилган. Унга кўра, **ногиронлиги бўлган шахсларга нисбатан ҳар қандай ажратиб қўйиш, истисно этиш, четлатиш, чеклаш ёки афзал кўриш ҳолатлари, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахсларнинг объектлар ва хизматлардан фойдаланиши учун шарт-шароитлар яратишни рад этиш тақиқланди.**

2021 йилда **"Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенцияни (Нью-Йорк, 2006 йил 13 декабрь) ратификация қилиш ҳақида"**ги қонун имзоланди.

Конвенциянинг ратификация қилиниши ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий ҳимоя қилиш тизимининг халқаро норма ва стандартларга мослашиши, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш учун халқаро ташкилотларнинг мақсадли ресурсларини жалб қилиш имкони кенгайтишини, мамлакатимизнинг халқаро имижига янада яхшилинишига хизмат қилади.

2023 йил 27 февралда **"Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"**ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори имзоланди.

Қарорда ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларининг қафолатларини муштақкамлаш, инклюзив ривожланиш, аҳолининг барча қатламлари тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлишларини таъминлашнинг самарали механизмларини жорий этиш, ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамият ҳаётининг барча соҳаларида иштирок этишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсад қилинган.

Жумладан: — ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқий қафолатларини муштақкамлаш ва уларга юридик ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, — «Ижтимоий ҳимоя ягона реестрига» киритилган ҳамда I гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларни сон протези, болдир протези ва оёқ камари ортопед аппаратлари билан бепул таъминлаш,

— 2023 йил 1 сентябрдан бошлаб ногиронлиги бўлган шахсларни протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситалари билан таъминлашда ногиронлиги бўлган шахслардан тиббий хулоса талаб қилиш бекор қилиш каби муҳим

Энг асосийси – ҳали олдинда

Келтирилган фактлардан кўриниб турибдики, мамлакатимизда ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, қафолатлаш, уларга тенг имконият яратиш бўйича қонунчиликнинг ҳам миллий, ҳам халқаро асослари яратилмоқда.

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенциянинг ратификация қилиниши давлат ва жамият зиммасига катта масъулият олганини аниқлатади.

Шу билан бирга, Конвенция, қонун ва бошқа меъёрий ҳужжатлар қабул қилиш вазият бирданга тубдан ўзгариб кетади дегани эмас, албатта. Ҳуқуқий асосларни муштақкамлаш бирламчи муҳим қадам эди.

Олдинда энг мураккаб жараён уларга амал қилиш, кундалик турмуш ва фаолиятда натижаларни кўпайтириш вазифаси турибди. Халқ демократик партияси кейинги дастурий ҳужжатларини ишлаб чиқишда, мақсад белгилашда мазкур принципиал масалага алоҳида эътибор қаратади, кейинги зарур қадамларга ҳозирлик кўради.

Биргина мисол

Ногиронлиги бор шахсларнинг статистик маълумотларини юритиш мақсадида 2018 йилда **"Ногиронлиги бўлган шахсларни статистик ҳисобга олиш тизимини такомиллаштириш тўғрисида"** Вазирлар Маҳкамасининг қарори қабул қилинган. Қарорда ногиронлигини қайси соҳалар бўйича қандай тартибда статистика юритиш кераклиги аниқ белгиланган.

Ногиронлар ассоциацияси вакиллари билдиришича, статистик маълумотларни йиғиш билан боғлиқ айрим камчиликлар бор. Ҳолисона статистика бўлмаса, аниқ режа ишлаб чиқиб давлат дастурига киритиш ҳам қийин кечади.

Ногиронлик бўйича статистик маълумотларнинг тўғри юритилиши уларга йўналтирилмаган ижтимоий ёрдамнинг манзили бўлиши, қафолатланган хизматларнинг самаралилигини таъминлашга катта йўл очади. Демак, парламент ва депутатлик назорати ўтказиш жоиз бўлган аниқ бир ҳужжат маълум. Бундай ҳужжатлар ва масалалар оз эмас.

Асосий миссия

Яқин-яқингача жамиятимизда ногиронлиги бўлган шахсларни жамоатчиликдан узокроқ тутиш, қўшмаслик, уларга ачиниш ҳисси билан қараш устунроқ бўлди. Аслида бу ҳақиқатдан кўз юмиш, ўзимизни алдаш эди. Улар жамиятнинг бир бўлаги, ажралмас аъзоси, шуни тушуновчилар ва талаб қилувчилар кўпайишида инклюзив жамият шаклланади. Бир мақсадга эришиш ҳар доим бошқа мақсадга йўл ва имконият очади.

Аҳмад ҚУРБОНОВ тайёрлади.

ВАЗИРЛИК ЖАВОБИ ТИНГЛАНДИ

Қурилиш соҳасида лицензиялаштириш ва аккредитациялаш бўйича 2021-2023 йилларда 2,3 мингта лицензия, 88 та аккредитация гувоҳномалари берилган. Шаҳарсозлик ҳужжатларини экспертиза қилиш Республика маркази томонидан 2021-2023 йиллар мобайнида жами 81,5 мингтадан ортиқ лойиҳа-смета ҳужжатларига экспертиза хулосалари тақдим этилган.

Бундан ташқари, "Шаффоф қурилиш" миллий ахборот тизимида қурилиш ва ўй-ғой коммунал хўжалиги соҳасидаги 16 та давлат хизматлари рақамлаштирилиши натижасида аҳоли ва бизнес эгаларига уйдан чиқмаган ҳолда хизматлардан фойдаланиш имконияти яратилган. 2021-2023 йилларда "Давҳизмат" ахборот тизими орқали 800,5 мингта объект бўйича давлат хизматлари кўрсатилган.

Мажлиса қайд этилганидек, "Менинг уйим" автоматлаштирилган бил-

Official document from the Ministry of Planning, dated 2023, regarding the implementation of the National Strategy for Sustainable Economic Development. It mentions the Ministry of Planning as the issuer and the Ministry of Construction as the recipient.

Official document from the Ministry of Construction, dated 2024, regarding the implementation of the National Strategy for Sustainable Economic Development. It mentions the Ministry of Construction as the issuer and the Ministry of Planning as the recipient.

линг ахборот тизими Марказий банкнинг клиринг "МУНИС" тизимига интеграция қилиниб, мажбурий бадалларни тижорат банклари кассаларидан қабул қилиш имконияти яратилган. Тизим орқали иссиқ сув ҳисоблагичларини қиёсовдан ўтказиш бўйича 2021 йилда 23,5 мингта, 2022 йилда 23,5 мингта ва 2023 йил 16,6 мингта давлат хизмати кўрсатилган. Шу билан бирга, жорий йилнинг 29 январь куни давлатимиз раҳбари ҳузурида ўй-ғой, қурилиш, коммунал хўжалиги, транспорт ва экология соҳаларида 2024 йилда амалга ошири-лиши лозим бўлган устувор вазифалар ўзасидан ўтказилган видео-селектор йиғилишидаги вазифалардан келиб чиқиб, вазирлик томонидан аниқ чора-тадбирлар белгиланган.

Хусусан, смета шаклланишига асос бўлувчи шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларига ўзгартириш киритиш чоралари кўрилмоқда. Шу билан бирга, марказлашган манбалар

ҳисобидан қурилаётган объектларда лойиҳалаш, танлов, қурилиш-монтаж ишлари ҳамда фойдаланишга топшириш жараёнларини "коррупциядан ҳоли соҳа"га айлантириш бўйича тегишли тизим яратиш ишлари олиб борилмоқда. Кадастр агентлиги томонидан 2024-2025 йилларда уйдаги умумий мол-мулк, ертўла ва бўш майдонлар ҳақида электрон маълумотлар базаси шакллантирилиб, "Менинг уйим" тизимига боғланиши ҳамда аҳоли ва ташаббускорларга очиқ эълон қилинади. Ижара тўловлари фақат "Менинг уйим" платформаси орқали ҳисоб-китоб қилиниб, аҳоли учун очиқ бўлиши таъминланади. Мажлиса парламент сўровига жавобда кўтарилган масалалар бўйича аҳолига маълумотлар тақдим этилганлиги қайд этилиб, Қурилиш ва ўй-ғой коммунал хўжалиги вазирининг жавоби маълумот учун қабул қилинди.

ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИ 15-16 ФЕВРАЛЬ КУНЛАРИ АНДИЖОН ВИЛОЯТИГА ТАШРИФИ ДАВОМИДА ИЖТИМОЙ СОҶА ОБЪЕКТЛАРИ, ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ, ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕКТЛАРИ ВА БОШҚА ҚАТОР МАНЗИЛЛАРДА БЎЛДИ. ҲАР БИР ҲУДУДДА ФАОЛЛАР БИЛАН УЧРАШИБ, ОЛДИНДА ТУРГАН ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРНИ БЕЛГИЛАБ БЕРДИ. УЧРАШУВЛАРДА ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ВАКИЛЛАРИ, ДЕПУТАТЛАР, ФАОЛЛАРИМИЗ ҲАМ ИШТИРОК ЭТДИ. УЛАР КЎНГЛИДАГИ ГАПЛАРИНИ, ШУҚРОНАЛИК ҲИССИНИ, ИЛИҚ СЎЗЛАРИНИ БАРЧА ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАР БИЛАН БЎЛИШИШНИ ИСТАЙДИ.

ТОМОШАБИН БЎЛИБ ТУРИШГА ҲАҚҚИМИЗ ЙЎҚ

Абдухалил СОТВОЛИДОВ,
ЎзХДП Пахтабод туман кенгаши раиси,
ҳалқ депутатлари туман Кенгашидаги
партия гуруҳи раҳбари:

— Андижон мамлакатимизда аҳоли энг зич жойлашган вилоят ҳисобланади. Албатта, вилоятимизда ҳам кундан-кунга ўзгаришлар ва янгиланишлар бўй кўрсатяпти, ҳудудларимиз ривожланиб борапти. Аҳоли бандлигини таъминлаш, камбағалликни қисқартириш, эҳтиёжманд оилаларнинг ижтимоий ҳимоясига алоҳида эътибор қаратиляпти.

Охириги йилларда вилоятимизда бу борада салмоқли ишлар амалга оширилди. 2018 йилдан бошлаб ишчи гуруҳи тузилиб, туманимизда катта ислохотлар бошланган эди. Биз партия гуруҳимиздаги депутатлар билан биргаликда бу масалаларни кўп ўрганамиз. Уша пайтларда уй-жойга эҳтиёж катта эди, бандлик масаласи ҳам ниҳоятда долзарб эди. Қисқа давр ичида бу борадаги кўплаб муаммолар ҳал этилди.

Масалан, туманимизда 18 та кўп қаватли уй-жой қурилди. 44 та янги сув қудуқлари қазилиб, фойдаланишга топширилди. 236 км. масофага тоза ичимлик суви тармоқлари тортиди. Янги корхоналар барпо этилиши, тадбиркорлик ривожланиши, ўзини ўзи банд қилиш ишларига эътибор кучайгани боис 3000

дан зиёд фуқароларнинг бандлиги таъминланди. Ердан унумли фойдаланиш бўйича яхши тажрибалар йўлга қўйилди. Ҳозир ердан 3 марта ҳосил олинапти. Буларнинг барчаси узоқни кўзлаб амалга оширилаётган ислохотларнинг ҳаётдаги ёрқин ифодаси, деб биламан. Демак, биз тўғри йўдамиз.

Ҳозир Андижон халқи ўзгача кўтаринкилик руҳида яшамоқда. Давлатимиз раҳбарининг вилоятимизга ташрифидан қалбимизда ҳам қувонч, ҳам фахр туйдиқ. 16 февраль куни Хонобод шаҳрида вилоятимизни иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш масалалари муҳокамаси бўйича ўтказилган йиғилишда мен ҳам иштирок этдим. Ушбу учрашувдан ўзига хос таассурот, ҳаяжон хотирамда қолди.

Президентимизнинг нутқини тинглаб ўтирар эканман, уларнинг халқ учун қанчалар куюнаётгани, биз ҳам уларга қанот бўлишимиз шартлигини чуқур ҳис қилдим. Йиғилишга келганлар — фаолларимиз, депутатларимиз, ҳамшаҳарларимизнинг фикрларини, гапларини эшитиб, кўнглимиз кўтарилди. Вилоятимизда саноат, тадбиркорлик, қишлоқ хўжалиги, туризм ва ижтимоий соҳаларни янада ривожлантириш бўйича белгиланган вазифалар ҳар биримиздаги дахлдорлик ва масъулиятни янада оширди.

Айниқса, депутатлар жипслашиб, танқидий-таҳлил ва ташаббус кўрсатиб ишлаши керак, деб ўйлайман. Аҳоли манфаатларига қаратилган ҳар бир дастур тўлиқ бажарилиши, ажратилган маблағларнинг манзиллигини таъминлаш, саноат, тадбиркорлик, қишлоқ хўжалиги, туризм ва ижтимоий соҳалар ривожланишида иштирокчи бўлиш, маҳаллаларни обод қилиш ва кўкаламзорлаштириш каби муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган вазифалар турибди.

Амалга оширилаётган ислохотлар инсон манфаатлари учун экан, уларни тўлақонли ва ўз вақтида бажарилишини таъминлаш, ижроси устидан жамоатчилик ва депутатлик назоратини кучайтириш зарур. Асосийси, ҳеч кимнинг томошабин бўлиб туришга ҳаққи йўқ. Бу нафақат фуқаролик, балки инсоний бурчимиз ҳамдир.

Зулхумор КАРИМОВА,
ЎзХДП Қўрғонтепа туман кенгаши
раиси:

— Йиғилишдан сўнг нимани ўйладим, биласизми? Президентимизнинг ҳар галги ташрифидан кейин ўзгаришлар рўй беради. Албатта, бу галги ташриф ҳам Андижон тарихида янги саҳифаларни очишига ишонман. Юртбошимизнинг вилоятимиз билан боғлиқ ҳар бир қарори фахр ҳамда ғурурга, эртанги кунга ишончга туртки бўлади. Бундай самимий учрашувлар, очиқ мулоқот жараёнлари, режалаштирилаётган тарихий лойиҳалар ҳар бир хонадонга ўзгача меҳр, ифтихор олиб киради.

Тўғриси, мана шулар ҳақида ўйлар эканман, туманимизда одамлар ҳаётида акс этаётган ўзгариш ва янгиланишлар бирма-бир ҳаёлимдан ўтди. Ҳозир туманимизда 7 минг кишини иш билан таъминлаган "Кхантех" корхонаси фаолият олиб бормоқда. 2017-2023 йилларда мингдан ортиқ хонадонни ўз ичига олган 21 та кўп қаватли уй-жойлар қурилди. "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастури доирасида 2017-2022 йилларда туманнинг 13 та қишлоқ ва маҳаллаларида ободонлаштириш ишлари олиб борил-

ди. 81 км ички йўллар таъмирланди, 79 км. сув тармоқлари ва 9 та сув қудуқлари, 36,8 км электр тармоғи қурилди.

Умуман айтганда, бугун андижонликлар улкан мақсадлар билан яшамоқда, эзгу ниятлар билан меҳнат қилмоқда. Президентимизнинг вилоятимизга бу галги ташрифи ҳам одамларимиз орасида бирдамлик руҳини янада кучайтирди.

Давлатимиз раҳбари томонидан ташриф доирасида белгилаб берилган вазифалар янги имкониятлар эшигининг очилишига, қўшимча иш ўринлари яратилиб, аҳолининг турмуши даражаси ошишига замин яратилади, деб ўйлайман.

Муҳим ташаббуслардан бири Андижондан юртимизнинг бошқа шаҳарларига поезд ва автобус қатновини кўпайтириш бўлди. Шунингдек, кичик ва микро ГЭСлар қуриш, электр тармоқлари ва йўлларни таъмирлаш бўйича топшириқлар берилди.

Ижтимоий соҳалар таҳлил қилинар экан, аввало, мактаб таълими сифатини оширишга эътибор қаратилди. Шу мақсадда 10-11 синф ўқувчиларига аниқ, табиий ва чет тили фанларидан бирини чуқур ўрганиш ёки ишчи ва ИТ касбларга ўқиш имкони яратилади. Бунинг учун мактабларда устахоналар ташкил этилиб, амалий машғулоти тадбиркорлар ўтказиши таъкидланди. Асака агротехнология техникуми билан Андижон қишлоқ хўжалиги институти ўртасида "2+2" дастури жорий қилиниши, Андижон иқтисодиёт ва қурилиш институтида бошқарув ва ўқитиш методикалари янгиланиши қайд этилди.

Режалаштирилган ишлар, албатта, амалга ошади, янада яхши янгиланишлар бўлади. Энг муҳими, одамларимизда интилиш бор, қатъият бор, ишонч бор.

**"Ўзбекистон овози" муҳбири
Лазиза ШЕРОВА ёзиб олди.**

ОТАЛАР БОЛАМ ДЕБ ЁНИБ ЎТГАНЛАР...

Ҳар бир инсон ўзининг дунёга келишига сабабчи бўлган улуг зот, оиладек муқаддас кўрғоннинг бақувват устунни бўлган отаси билан фахрланишни, унга муносиб ворис бўлишни истайди. Яратганга шукри, эл ардоқлаган инсоннинг фарзанди бўлиш, йўлидан бориш бизга насиб этди. Тўғри, отамизнинг бошидан кўп оғир синовлар ўтди, уларнинг ортидан хасталанди. Бироқ сабрнинг таги сара олтин деганларидек, оғир кунларнинг, чекилган дардларнинг мукофотини кўрди отамиз.

Шоҳ Жаҳон ЖЎРАЕВ:

Андижондаги йиғилишда айтганимдек, Шерали Жўраев 25 йилга яқин таққидда яшади. Катта сахналарга, давлат тадбирларига чақирилмай, яккахоҳон концерт кўйиши, телевидение, радиога чиқишига тўсқинликлар бўлиб, шунча йиллик умри зое кетди. Тарих учун қисқа бу муддатда бир йигит туғилиб, навқирон ёшга етади.

Чорак аср сахнани соғиниб яшанинги ўзи бўлмайди. Чиндан ҳам биз ақлимизни танганимиздан бўён ҳар йили Мустақиллик байрамини томоша қилаётиб, отамиз чиқармикан, "Ўз-бегим"ни айтармикан, деб кутардик. Отам айтганидек, Яратган дориламон кунларга ҳам етказди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг "Агар адолатсизлик бўлмаганида, бугун Шерали Жўраев ёнимизда бўларди", деган гапининг ўзи отамизга берилган энг юксак баҳо бўлди.

Андижондаги санъат мактабига падари бузрукворимиз номини бериш ҳақида айтилганида ич-ичимдан тўлқинланиб, бениҳоя хурсанд бўлиб кетдим. Ҳамма бу тақлифни қўллаб-қувватлагани, ўрнидан туриб, олқишлаганидан бошимиз кўкка етди. Илоҳим, отамнинг руҳи ҳам шод бўлган бўлсин.

Демак, отамиз туғилган замин — Андижонда энди унинг номи абадий, муносиб издошлари қалбида яшайди. Зеро, санъат мактаби мусиқа ва санъат коллежига айлантирилиб, бу ерда грант асосида замонавий кадрлар тайёрланади. Ниҳоят, бу коллежда Шерали Жўраев ўзи ният қилганидек, мақом санъати ва адаби-

ётга жуда катта эътибор қаратилади. Ёшлар ўзбек миллий мақомларини пухта ўрганиб, етук санъат вакиллари бўлиб етишишига хизмат қилади. Янги ўқув биноси, ётоқхона ва бошқа зарур объектлар барпо этилишидан ташқари, Шерали Жўраевнинг бюсти ўрнатилиши оиламизга бўлган юксак ҳурмат ифодаси, деб биламан.

Отам мен ва укамга катта мактаб қолдириб кетди. Насиб қилса, отамизнинг руҳи шод бўлиши учун ҳам унинг қўшиқларини ҳеч қаерини бузмасдан, қандай ижро этган бўлса, ўшандай қуйлаб, замонга монанд янада гўзаллаштириб, эл ичра яшашига ҳаракат қилишни биз, ака-ука Жўраевлар ўзимизнинг фарзандлик бурчимиз, деб биламиз. Умуман олганда, бугунги кунда янги Ўзбекистонда Шерали Жўраев ва унинг ноёб санъатига бўлаётган юксак эътибордан тилимда беихтиёр қуйидаги сатрлар айланди:

**Оталар болам деб ёниб ўтганлар,
Эли биздан кўпроқ севиб ўтганлар.
Сиз битта уй қуриб, саранжом қилинг,
Элининг отасига осон тутганлар.**

«Янги Ўзбекистон» газетасининг
2024 йил 20 февраль сонидан олинди.

ШАРОИТ ЯРАТИШ ИСЛОҲОТ ЭМАС, МАЖБУРИЯТДИР

ДАСТАЛАБ МАВЗУ ЮЗАСИДАН ЎЗБЕКИСТОН НОГИРОНЛАР АССОЦИАЦИЯСИ РАИСИ ОЙБЕК ИСОҚОВ БИЛАН БОҒЛАНДИК. УНИНГ АЙТИШИЧА, ДЕЯРЛИ ҲАР КУНИ ЙЎЛЛАРДАГИ МУАММОЛАР БЎЙИЧА КЎПЛАБ МУРОЖААТЛАР БЎЛАДИ. ЧУНКИ, УЛАР ҲАМ ЖАМОАТ ТРАНСПОРТИДАН ФОЙДАЛАНИШНИ, ИШЛАШНИ, ТАЪЛИМ ОЛИШНИ ХОҲЛАЙДИ. АММО БУ ЙЎНАЛИШДАГИ ИШЛАР ТАЛАБ ДАРАЖАСИДА ЭМАС. ЎТГАН ЙИЛИ ЎЗБЕКИСТОН НОГИРОНЛАР УЮШМАСИ ТОМОНИДАН СЎРОВНОМА ЎТКАЗИЛГАН ЭДИ. УНГА АСОСАН, НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ИНСОНЛАРНИНГ 93 ФОИЗИ ЕРУСТИ ЖАМОАТ ТРАНСПОРТИНИ ТЎСИҚСИЗЛИК НУҚТАИ НАЗАРИДАН ҚОНИҚАРСИЗ, ДЕБ БАҲОЛАГАН. ЙЎЛ БЎЙИ ИНФРАТЎЗИЛМА ОБЪЕКТЛАРИ (ЕР ОСТИ ВА ЕР УСТИ ЎТИШ ЙЎЛЛАРИ) БИР ҚАТОР СЕЗИЛАРЛИ КАМЧИЛИКЛАРГА ЭГА.

Ассоциация раиси билан бу ҳақида узок суҳбат курдик. Ўзгаришлар, яратилаётган шароитлар ҳам айтилди. Аммо камчиликлар ҳам оз эмас. Яхшиси, ҳақиқий ҳолат манзара-расига ногиронлик аравачасида ҳаракатланувчи суҳбатдошимиз билан биргаликда гувоҳ бўлдик, ҳамсуҳбат бўлиб пойтахт кўчаларини айландик.

Бекатларда бир кун...

"Шароит" плюс ногиронлар жамоат бирлашмаси аъзоси Наргиз Кадинова билан биргаликда шахримиз кўчаларини айландик, жамоат транспортларидаги, бекатлардаги инклюзив муҳитни ўргандик.

Олой бозори бекатидамиз. Автобуслар бекатда тўхтаб, бирин-кетин манзили томон одимляпти. Узоқдан Наргиза опа кўринди, йўл чети ёқалаб келаётган ҳамроҳим бекатга яқинлашгач, йўл четида туриб қолдик. Уларни тушундим, чунки бекатга тушиб-чиқиш йўлаги йўқ эди. Ногиронлиги бўлган инсон кимнингдир ёрдамисиз бекатга чиқа олмас эди. Чунки бекат йўлдан анча баландроқ қилиб қурилган, шунга яраша пандуси ҳам йўқ эди. Бунинг устига аксарият автобуслар бекатга яқин жойда эмас, ё ўтиб кетиб ёки бекатга етмасдан тўхтади. Бундай вазиятда аравачадаги кишига кимдир ёрдам бериб бекатдан тушириб қўйиши керак.

Суҳбатдошимизнинг айтишича, пойтахтимиздаги аксарият бекатлар шундай, яъни ногиронлиги бўлган шахслар учун мослаштирилмаган.

– Ишим юзасидан деярли ҳар куни кўчага чиқаман. Тўғриси, йўлда юришга ҳам, бекатда туришга ҳам, автобусга чиқишга ҳам жуда қийналаман. Пандуси йўқ автобуслар бор. Жамоат транспортлари, автошохбекатларда ногиронлиги бўлган шахслар автотранспорт воситаларига чиқиши учун махсус мосламалар ўрнатилмаган, – дейди Наргиз опа.

01 авто саройига қарашли давлат рақами 01 085 VFA бўлган 26-автойўналиш бекатдан анча ўтиб тўхтади. Олой бозоридан "Мажнунтол" маҳалласи томон ҳаракатланадиган ушбу жамоат транспорти ҳайдовчисининг жавоби бизни очиги, ҳайрон қолдирди:

керак манзилга боради. Лекин улар "ISUZU" бўлгани учун уларда пандуслар йўқ. Ҳайдовчиларнинг ҳам муомаласини кўрдингиз. Пандуси бор автобуслар ҳам кўпчилиги пандусни очиб беришга эриниб, "калит йўқ", "кейингисига чиқа қолинг", "нима қиласиз кўчада юриб, уйда ўтирсангиз бўлмайди", деб кетишади. Тўғриси, шундай пайтда дилим оғриди. Биз ортиқча нарса сўрамадик, шунчаки у ўз ишини бажаришини сўраямиз, – дейди ҳамроҳимиз.

Кейинги манзил томон одимладик. Йўлнинг бошқа томонига ўтиб, 89-автобусда Чорсу томонга йўл олдик. Ҳар тугул бу автобусда пандуси бор экан, ҳайдовчининг бекатдан ўтиб, кейин яна орқага юриб, пандусни бекатга тўғрилаб олгунча бўлган бир, икки ноқулайликни айтмас, манзилимизга автобусда етволдик.

Наргиз опа билан йўл-йўлакай суҳбатлашиб кетдик.

– Тўғри, аввалги йилларга қараганда, ҳозир эътибор анча кучайган. Эътибор берсак, яқин йилларда харид қилинган автобусларда ҳаракатланиши чекланган, ногиронлиги бўлган йўловчилар учун ҳам мўлжалланган. Уларда қулайликлар бор, тўғри. Аммо шундай бўлса-да, кўп жамоат транспортларида хизмат кўрсатиш сифати ҳали ҳамон паст, – дейди опа гап орасида.

Ҳадрадаги бекатда тушиб қолдик. Афсуски, бу ердаги ҳолат ҳам олдинги манзилдаги каби. Бекат ногиронлиги бўлган инсонлар учун мослаштирилмаган, ноилож яна йўл четида туриб қолди.

Ушбу йўналишдан ҳаракатланадиган 27-, 188-, 109-, 8-, 29-, 120-, 73-автобусларнинг эшиклари олдида кўп туриб қолдик. Пандус туширилишини кутдик, аммо бундай бўлмади. Қайсидир ҳайдовчи ишга бугун чиққанини, пандус ҳақида маълумотга эга эмаслигини айтса, қайсидири эса калити йўқлигини пеш қилди. Пандусни тушириш учун кетган бир-икки дақиқалик вақтини пеш қилганлар ҳам бўлди. Кимдир эса пандусни пичоқ билан очишга уринди, яна кимдир эса аравачадаги кишини кўтариб автобусга чиқаришини айтди.

тушганман. Шундан кейин кўрқиб қолдим. Лекин метрода ҳам тўсиқсиз муҳит йўқ, аравачалар вагонларга силлиқ кириб боролмайди, кимнингдир ёрдами билан юриш керак. Умуман олганда, пойтахтимизда аравачалар ёрдамида ҳаракатланадиган ногиронлиги бўлган шахслар учун ҳам, кўзи ожизлар ва қўлоғи заиф эшитувчиларнинг эркин ҳаракатланиши учун жамоат транспортлари деярли мослаштирилмаган. Тўғри, пандуси бор автобуслар ҳам бор, лекин ҳайдовчиларнинг

масаласига келганда икки томон ҳам бир-бирига солади.

Эътибор билан қаралса, кўчаларда ногиронлиги бўлган инсонларни деярли учратмайсиз. Чунки уларга кўчаларда ҳаракатланиш учун шароит йўқ, шаҳарда улар учун тўсиқсиз муҳит йўқ. Ваҳоланки, бу бўйича қонунимиз бор, аммо унинг ижроси жуда суст.

Биз бир неча йиллардан бери ушбу муаммоларнинг ичига киришга ҳаракат қиляпмиз. Ҳозир пойтахтимизда ер усти метролари қуриляпти. Улар топширилишидан 2 ҳафта олдин Ногиронлар жамияти аъзолари, экспертларни қақришади ва биз мониторинг қилямиз. Шароитлар қандай, тўсиқсиз муҳит қоидаларига мослигини ўрганамиз ва шу асосида хулоса берамиз, шу асосида камчиликларни тўғирлашяпти. Маълум муддат ўтгандан кейин ишчи гуруҳи яна бориб вазиятни ўрганади.

Масалан, Сергели ва Қўйлик линиясида камчилик ва ноқулайликларни айтгандик. Яқинда уларни бартаараф қилишди, яъни бекатларга кириш ва чиқиш ногиронлиги бўлган инсонлар учун мослаштирилди.

Тўғри, аввалги йилларда қурилган биноларда, масалан, ер ости метросида ногиронлиги бўлган инсонлар учун шароит яратилмаган. Лекин ҳозир қуриляётган ер усти метросида шароитлар яратилляпти.

Суҳбатдошимиздан ер ости ўтиш йўллари ҳақида ҳам сўрадик:

– Ер ости ва ер усти йўлларида ҳам таллайгина муаммолар бор. Масалан, ер усти йўлларида ногиронлиги бўлган инсонлар учун лифтларни қўйиб қўйган, лекин очиш учун калити йўқ. Баъзи ер усти йўлларидаги лифтларнинг жойига савдо шахобчалари очилган. Ногиронлик аравачалари филдираклар пандусларга сиғмайди. Шунинг учун ер ости ўтиш йўлларида кўп фойдаланмаймиз, бизга жуда ноқулай. Шунингдек, бундай йўллар ностандарт пандуслар билан жиҳозланган. Пандуснинг нормада қиялик даражаси 8 дан ошмаслиги керак ўзи, лекин ер ости йўлларда пандуслар 37–38 даражада.

Хуллас, уларда ҳаракатланиш имкони деярли йўқ, ер ости ўтиш йўлларидаги ностандарт пандуслар сабаб ногиронлиги бўлган инсонлар мустақил ва хавфсиз ҳаракатлана олмайди. Пандуснинг усти очик бўлгани учун ҳам қор ва ёмғирли кунда унда ҳаракатланишнинг умуман иложи йўқ, яъни сирпанчик бўлади. Шунинг учун ногиронлиги бўлган инсонлар ҳаётини хавф остига қўйиб, йўлни кесиб ўтишга мажбур бўлади, – дейди Фарход ака.

Мавзуни шу жойда тўхтатиш фикридан йироқмиз. Биз аравачадаги инсонлар билан ўрганилган муаммолар ҳақида ёздик. Тўғриси, жамоат транспортларида ҳам, йўллар, йўлакларда ҳам, ҳатто айрим янги қуриляётган биноларда ҳам шароитлар яратилмаяпти.

Эсингизда бўлса, **2022 йил октябрь ойида Олий Мажлис Сенати Кенгаши мажлисида юқори палата раиси Танзила Норбоева шундай деган эди:**

«Менга тааллуқли масала эмас экан, деган фикр билан кетиш керакмас. Ҳар бир ташкилот бу борадаги ўзига тегишли масалаларни режа асосида амалга оширмас, ҳар йили йиғилиш ўтказиб, муаммони қайд этиб ўтираверамиз. Асосий мақсадимиз ногиронларни чеккага чиқариб қўйиш эмас, уларга давлат сифатида шароит яратиб бериш. **Аслида ногиронлар учун шароитлар яратиш ислоҳотга кирмайди, бу — бизнинг мажбуриятимиз.** Агар уларнинг салоҳиятини ошириши, қизиқишлари билан шуғуллашиши, ўқиши, яшаши, эркин ҳаракатланишига имкониятлар яратсак, жамиятда ўз ўрнини топади».

Йиллар ортидан йиллар ўтапти. Муаммолар қанчалик даражада ҳал этилди? Қачон ечилиди, қонунчиликка кўра, қачон тўсиқсиз муҳит яратилади? Яқин кунларда мутасадди ташкилотларнинг жавобларини эътиборингизга ҳавола қилямиз.

Лазиза ШЕРОВА,
"Ўзбекистон овози" муҳбири.

"Пандусимиз ишламайди, калити ҳам йўқ. Кейингисига чиқинг, йўл четида тошни олиб қўйинг, автобус тўхтамаяпти!..."

Исм-фамилиясини ошкор қилишни истамаган ҳайдовчининг кўпол муомаласидан хафа ҳам бўлди.

– Айнан шу йўналишдаги автобус менга

Тўғри, гап-сўзсиз пандусни тушириб берганлар ҳам бор. Аммо ҳаммаси ҳам эмас...

Режамиз бўйича навбатдаги йўналишимиз метро бекати эди, аслида. Лекин суҳбатдошимиз бунга унамади. Сабабини сўрасам шундай деди:

– Аввал метрода юрардим, лекин ҳозир умуман ундан фойдаланмайман. Бундан бир неча йил олдин метро бекатида йиқилиб

“
БУНДАН ТАШҚАРИ,
АВТОБУС САЛОНЛАРИДА
ЭЛЕКТРОН АХБОРОТ
ТАБЛОЛАРИ, ЭШИТИШ
МОСЛАМАЛАРИ ВА
БОШҚА ЁРДАМЧИ
ВОСИТАЛАР ЙЎҚ.
ЖАМОАТ ЖОЙЛАРИДА
ҲАМ НОГИРОНЛИГИ
БЎЛГАН КИШИЛАР УЧУН
ЗАРУР ЭШИТИШ ВА
КЎРИШ МАЪЛУМОТЛАРИГА
ДУЧ КЕЛМАЙСИЗ.
ПИЁДАЛАР
ЙЎЛАКЧАЛАРИДА ҲАМ
ТЕХНИК МОСЛАМАЛАР
МАВЖУД ЭМАС. ЯЪНИ,
КЎЗИ ОЖИЗЛАР УЧУН
ОВОЗЛИ ИШОРА БИЛАН
ЖИҲОЗЛАНГАН
СВЕТОФОРГА КЎЗИМ
ТУШГАНИ ЙЎҚ ҲЕЧАМ.
”

“калит ёнимда эмас эди”, деган баҳонаси билан кўпинча ундан фойдалана олмаймиз.

Бундан ташқари, автобус салонларида электрон ахборот таблолари, эшитиш мосламалари ва бошқа ёрдамчи воситалар йўқ. Жамоат жойларида ҳам ногиронлиги бўлган кишилар учун зарур эшитиш ва кўриш маълумотларига дуч келмайсиз. Пиёдалар йўлакчаларида ҳам техник мосламалар мавжуд эмас. Яъни, кўзи ожизлар учун овозли ишора билан жиҳозланган светофорга кўзим тушгани йўқ ҳечам.

Мослашмаган йўлларда иш ва ўқиш ҳақида ўйлар...

Фарход Абдурахмонов,
Ногиронлар уюшмаси аъзоси:

– Ҳозир ногиронлиги бўлган инсонлар учун кенг имкониятлар яратилляпти, уларга кўп имтиёзлар берилляпти. Масалан, улар ҳам бошқалар каби ўқиши, ишлаши мумкин. Лекин ҳам бор. Ўқишга, ишга ёки бирон-бир юмуш билан кўчага чиқилганда бошқа муаммолар қаршимиздан чиқяпти.

Мослашмаган йўлларда, мослашмаган биноларда қандай ҳаракатланиш мумкин? Бу билан ҳуқуқлар чекланяпти-ку. Тўсиқсиз муҳит яратилмас экан, улар ҳуқуқидан эмин-эркин фойдалана олмайди, ҳатто уйдан ҳам чиқолмайди. Кўндаланг турган масала шунда. Афсуски, ногиронлиги бўлган инсонларимиз ҳаётда бу муаммоларга ҳар кун дуч келади, ҳар кун қийналади.

Автобус бекатнинг ўзида тўхтаганини ҳеч кўрганмисиз. Йўқ, албатта. Аксарият автобуслар камида 2 метр узоқда, ўзига қулай жойда тўхтади. Биз унинг олдида бориб, пандусни тушириб беришини сўрагунимизча эшик ёпиладию кетиб қолади. Бизда бекат инфратўзилмаси нотўғри қилинган, тўсиқсиз муҳит учун мослаштирилмаган. Биз бу бўйича Транспорт вазирлигига ҳам, ҳокимиятга ҳам муурожаат қилдик. Гап шароит яратиш

FESTIVAL

**ХАЛҚАРО ИЛМ-ФАНДА
АЁЛЛАР ВА ҚИЗЛАР
КУНИ МУНОСАБАТИ
БИЛАН ТОШКЕНТ
ДАВЛАТ ТЕХНИКА
УНИВЕРСИТЕТИДА
"ОЛИМА АЁЛЛАРНИНГ
ЮТУҚЛАРИ ВА
ИННОВАЦИОН ҒОЯЛАРИ"
МАВЗУСИДА III – ИЛМ-
ФАН ФЕСТИВАЛИ БЎЛИБ
ЎТДИ.**

ОЛИМА АЁЛЛАР КЎПАЙСИН!

Университетнинг илмий ишлар ва инновациялар проректори, физика-математика фанлари доктори, профессор С.Б.Донаев мамлакатимизда илм-фан ривожланишида аёлларнинг ўрни, салоҳияти, улар томонидан олиб борилаётган илмий ишлар, янги ихтиро ва стартап лойиҳалари ҳақида батафсил тўхталди. Ўз навбатида университетнинг эътирофига сазовор бўлган олима аёллар фаолияти ҳақида ҳам фахр билан гапириб ўтди. Илм-фан ва инновация соҳасида эришилган ҳар бир ютуқ, кашф этилган ҳар бир ихтиро нафақат инсон, балки у орқали давлат ва жамият тараққиётига хизмат қилиши таъкидланди.

Фестиваль доирасида докторант ва иқтидорли талабалар томонидан намойиш қилган кўргазмалардаги тадқиқотларга алоҳида урғу бериб,

лойиҳа доирасида оммалаштириш таклифлари берилди.

Шунингдек, сўз чиққанлар метрология ва метрологик назорат жараёнларини самарали ташкил қилиш, кўеъш термо кимёвий усули билан водород олишда серий диоксиддан фойдаланиш, Апис Меллифера жонсиз асаларидан криоген усулда хитозан синтез қилиш ва ундан полиметалл комплекс олиш, бринза ишлаб чиқариш жараёнида зардоб ажратишини тезлаштириш учун вибрацион қурилмани такомиллаштириш, амарантни қайта ишлаш технологиясини такомиллаштириш мавзусидаги қизиқарли маърузалар ҳамда илмий ишларга тўхталиб ўтишди.

Маърузалар тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди, савол-жавоблар, таклифлар билан муҳокама қилинди.

Тадбир якунида барча докторантлар ва кўргазма иштирокчилар сертификат ва ташаккурнома билан тақдирланди. Тадбир сўнггида Тошкент давлат техника университети олима аёллари фаолияти акс этган илмий кўргазмалар, педогогик ишланмалар намойиш этилди.

Шунингдек, келгуси ўқув йилида ушбу аънанавий фестивалнинг давомий бўлиши, докторант, магистр ва иқтидорли талаба қизларни илмга йўналтириш устида тегишли вазифаларни амалга ошириш мақсадлари белгилаб олинди.

**Г.ИХТИЯРОВА,
Тошкент давлат техника
университети "Олима аёллар"
уюшмаси раиси, кимё фанлари
доктори, профессор.**

**ЖАҲОН
СОҒЛИҚНИ
САҚЛАШ
ТАШКИЛОТИНИНГ
МАЪЛУМОТЛАРИГА
КўРА, ҲАР ЙИЛИ
ДУНЁ БЎЙЛАБ 8
МИЛЛИОНДАН
Ортиқ ОДАМ
НОТўғри
ОВҚАТЛАНИШ
БИЛАН БОҒЛИҚ
САБАБЛАРГА КўРА
ВАФОТ ЭТАДИ.**

ШАКАРЛИ ИЧИМЛИКЛАР

Юқумли бўлмаган касалликлар ривожланиш хавфини оширади

Инсон саломатлигига жиддий таъсир кўрсатадиган маҳсулотлар орасида турли газланган ширин ичимликлар, айниқса, ёшлар ўртасида тобора оммалашиб бормоқда. Уларнинг зарари ёш организмда дарров сезилмаслиги мумкин, аммо вақт ўтиб, бундай ичимликларни мунтазам равишда истеъмол қилишнинг оқибатлари аянчли бўлиши мумкин.

Ширин, яъни таркибида шакар, ширинлантивучи ёки шакар ўрнини босувчи моддалар мавжуд бўлган ичимликларни истеъмол қилиш калорияларнинг кўпайиши, ортиқча вазн, семизликни келтириб чиқариши мумкин.

Бунинг оқибатида эса қандли диабет, юрак-қон томир касалликлари ва бошқа юқумли бўлмаган хасталиклар ривожланиш хавфи ортади.

Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, таркибида шакар бўлган ва шакар бўлмаган ширин ичимликларни истеъ-

мол қилиш кунига 250 миллилитрга кўпайиши семизлик ривожланиш эҳтимолини мос равишда 12 фоиз ва 21 фоизга, қандли диабет 2 турини 19 фоиз ва 15 фоизга, артериал гипертонияни 10 фоиз ва 8 фоизга ва барча сабабдан ўлимни 4 фоиз ва 6 фоизга оширади.

Хусусан, шакарли ичимликларни кўп истеъмол қиладиган болаларда уни кам истеъмол қиладиган болаларга нисбатан ортиқча вазн ёки семириш эҳтимоли юқорироқ бўлади.

Шунингдек, шакарга бой ичимликлар ва озиқ-овқатлар одамлар, айниқса, болалар, ўсмирлар ва ёшлар рационидида ортиқча калорияларнинг асосий манбаи бўлиши мумкин.

**Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Матбуот хизмати.**

7 ХАБАР

ДИЗЕЛЬ НАРХИ АРЗОНЛАШТИРИЛДИ

«Ўзбекнефтгаз» томонидан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчиларини қўллаб-қувватлаш мақсадида дизель ёнилғисининг нархлари ЭКО дизель ёнилғиси нархига нисбатан 15 фоиз арзонлаштирилди

19 февралан «Ўзбекнефтгаз»га қарашли барча нефть база омборларидан **ЕВРО-5 SSDF русумли дизель ёнилғиси бир тоннаси 11 608 190 сўмдан арзонлаштирилган нархларда биржа савдоларига жойлаштирилди.**

62,6 МИЛЛИАРД ДОЛЛАР

2023 йилда Ўзбекистоннинг ташқи савдо айланмаси қарийб 62,6 млрд АҚШ долларига етган.

Статистика агентлиги маълумотларига кўра, ташқи савдо айланмаси ҳажми 2022 йил билан солиштирилганда 23,9 фоизга ошган.

Бунда: экспорт ҳажми 24,4 миллиард (23,8 фоизга ошган), импорт эса 38,1 миллиард (24 фоизга ошган)га етган.

Ташқи савдо айланмасининг 21,9 фоизи Хитой, 15,8 фоизи Россия, 7 фоизи эса Қозоғистон ҳиссасига тўғри келган.

ЯПОНИЯ 246,2 МИЛЛИОН ДОЛЛАР КРЕДИТ АЖРАТАДИ

Ўзбекистон иқтисодий ислохотларни давом эттириш ва аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлаш учун Япониядан 246,2 миллион АҚШ долларидан ортиқ кредит олади.

19 февраль кунини Япониянинг Ўзбекистондаги элчиси Хатори Такаши ва Ўзбекистон иқтисодиёт ва молия вазирининг биринчи ўринбосари Илҳом Норкулов «Барқарор иқтисодий ва ижтимоий ривожланишни қўллаб-қувватлаш дастури» доирасида 37 миллиард иена (тахминан 246,2 миллион АҚШ доллари) миқдорда кредит ажратиш бўйича алмашув ноталарини имзолади, дея хабар берган дипломатик миссия матбуот хизмати.

Бундан ташқари, Илҳом Норкулов ва Япония халқаро ҳамкорлик ташкилоти (JICA)нинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари Бито Ёшибуми ушбу лойиҳа бўйича кредит келишувини ҳам имзоланган. Ушбу кредит 10 йиллик имтиёзли давр билан 30 йил муддатга берилади. Фоиз ставкаси эса йилига 1,8 фоизни ташкил этади.

Бу лойиҳанинг мақсади Ўзбекистонни бозор иқтисодиётига ўтиши бўйича иқтисодий ислохотларнинг узлуксиз амалга оширилишини қўллаб-қувватлаш, шунингдек, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлаш орқали ижтимоий интеграция ва барқарорликни мустақамлашга ҳисса қўшишдан иборатдир.

НАВБАТДАГИ МАСАЛА 10 МЛРД ДОЛЛАРГА ЕТКАЗИШ...

Қозоғистон Республикаси Бош вазири ўринбосари – ташқи ишлар вазири Мурат Нуртлеу Ўзбекистон делегацияси билан бўлиб ўтган музокара ҳақида маълумот берди. Бу ҳақда "Kazinform" хабар берган.

М.Нуртлеунинг маълум қилишича, сўнгги йилларда товар айирбошлаш изчил ўсиб, 4 миллиард АҚШ долларидан ошган. Саноат кооперацияси соҳасида сезиларли ютуқларга эришилди. Айни пайт умумий қиймати 156 миллион АҚШ долларлик 12 қўшма лойиҳа ишга туширилган. Шу билан бирга, жами 1 миллиард АҚШ долларлик 21 лойиҳа ишлаб чиқилмоқда. Ўзаро савдо айланмасини 10 миллиард АҚШ долларига етказиш наватдаги муҳим вазифа ҳисобланади. Давлатларимиз чегарасида Халқаро саноат кооперацияси маркази фойдаланишга топширилиши айни жараёнга салмоқли ҳисса қўшишини кутамиз.

ТАЛАБАЛАР УЧУН ЯНГИ ТУРАР ЖОЙ

Қашқадарё вилоятидаги Шаҳрисабз давлат педагогика институтига қарашли 400 ўринли янги, замонавий талабалар турар жойи биноси фойдаланишга топширилди.

Таъкидлаш лозимки, бугунги кунда институтда 3 та факультет 16 та кафедра фаолият юритиб келмоқда. 18 та йўналишда жами 8 минг 665 нафар талаба таҳсил олмоқда, шундан бакалавр кундузги таълимдаги талабалар сони 4 минг 572 нафарни ташкил этади.

"КАТТА ДУБУЛҒА" ТУРНИРИ ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИ

Пойтахтимиз март ойининг илк кунларида "Париж-2024" Олимпия ўйинларига рейтинг очколарни тақдим этадиган яна бир йирик спорт мусобақасига мезбонлик қилади.

Спорт вазирлиги хабарига кўра, жорий йилнинг 1-3 март кунлари пойтахтимизда дзюдо бўйича ўтадиган "Катта дубулға" турнирида иштирок этиш учун 69 мамлакатнинг 450 га яқин спортчиси дастлабки талабномаларни тақдим этган.

18 ТА МЕДАЛЬ

Руминияда бокс бўйича ёшлар ва ўсмирлар ўртасида ўтказилган "Dracula-2024 open" турнирида юртимиз вакиллари умумий ҳисобда 9 та олтин, 7 та кумуш ва 2 та бронза медалига эгалик қилган ҳолда, умум жамоа ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

Молдова, Польша, Қозоғистон, Греция, Руминия, Италия каби давлатларнинг маҳоратли боксчилари қатнашган мусобақалар якунига кўра, ўсмирлар терма жамоамиз 5 та олтин, 1 та кумуш, ёшлар терма жамоамиз аъзолари бўлса 4 та олтин, 6 та кумуш ва 2 та бронза медалини қўлга киритди.

**Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ
тайёрлади.**

ЖАМИЯТ

ТУРЛИ ФИКРЛАР АСОСИДА РИВОЖЛАНАДИ

"ЗАРАФШОН" ВА "САМАРКАНДСКИЙ ВЕСТНИК" ГАЗЕТАЛАРИ ТАХРИРИЯТИ БОШ МУХАРРИРИ, ОЛИЙ МАЖЛИС СЕНАТИ АЪЗОСИ ФАРМОН ТОШЕВ БИЛАН КОНСТИТУЦИЯВИЙ ИСЛОХОТЛАР ҲАЁТГА ТАТБИҚ ЭТИЛАЁТГАН, ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ ЖОРИЙ ЙИЛ 2 ФЕВРАЛДАГИ МУХИМ ФАРМОНИ БИЛАН БОШЛАНГАН ЖАРАЁНЛАРДА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР, УЛАРНИНГ ҲУДУДИЙ ТАШКИЛОТЛАРИ ОЛДИДА ТУРГАН ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР ҲАҚИДА ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ СУҲБАТЛАШДИК.

Жамиятдаги сиёсий рақобат аҳамияти, фикрлар хилма-хиллиги, фуқаролик жамияти институтлари ривожланиши билан боғлиқ масалаларда катта ҳаётий ва айтиш мумкинлиги, сиёсий таърифага эга партиядошимиз кўп йиллик фаолияти давомида тўпланган шахсий фикрлари, хулосалари билан бўлишти.

— Рақобатлашиш бу бир-бирдан ўрганиш дегани. У қилолмаган ишни қилиш ёки ундан яхшироқ натижа билан амалга ошириш рақобатнинг негизини белгилайди. Эртамик нима бўлади, деган саволга жавобни жамоатчиликнинг қарори беради. Олий Мажлиснинг икки палатаси, маҳалла институти, касаб ва уюмлари, ёшлар ташкилотлари — буларнинг ҳаммаси энг муҳим ва катта сиёсий кучни ифодалайди. **Бевосита бошқарув тизимини такомиллаштиришда давлат сиёсий партиялар кучига таянади. Чунки, бошқарув тизимидаги кадрларни ва бошқарув тизимининг қулай ёки ноқулай эканлигини биринчи бўлиб сиёсий партиялар ҳис қилади. Сабаби, улар ҳар қуни халқ билан суҳбатлашади.**

Давлат тараққиёти йўлидаги таклифлар асосида сиёсий кучларнинг ҳаракатлари бошланади. Қайси бири бажарилиши керак, қай бири олддан амалга оширилиши зарур, деган қарашлар натижасида энг катта рақобат юзага келади. Мазкур жиҳатдан қараганда, Олий Мажлис барча сиёсий кучлар кўрсатган депутатларни бирлаштириб, уларга йўл-йўрқин бериб турадиган ташкилот ҳисобланади. Мисол учун, турли фикрлар, таклифлар муҳокама қилиниб, улар асосида давлат дастурлари шаклланади. Мана бу давлат бошқарувининг энг намунаси, кенг қўлланиладиган усули саналади ва ушбу технология ҳамма жойда худди шу тарикада юритилади.

— **Мамлакатимизда ушбу тизим самарали фаолият олиб боришига монелик қиладиган қандай жиҳатлар бор, деб ўйлайсиз?**

— Биринчидан, айрим сиёсий партияларнинг ўз электоратини қоғозда ёзиши бунга тўсиқ бўлапти. Қоғоздаги электорат билан мақсадга эришиб бўлмайди. Афсуски, қоғоздаги рақамлар ва ҳисоботлар масаласи жуда кўп ташкилотларига тегишли. Биз қоғозда қўладиган нарсалардан воз кечишимиз керак. Кам бўлишига қарамастан, ҳақиқий электоратни шакллантириш лозим.

— **Электорат бу партия ўз сиёсатини, ғоясини тушунтириб ва ишонатига билган одамлардир. Тушунган одамлар кўп бўлиши мумкин, муҳими, уларни ишонтиришда. Ишонтириш эса маъруза, телевидение ёки радиога чиқиб гапириш билангина амалга ошмайди. Шунинг учун ҳам сиёсий партиянинг вакили жонли мулоқотлар қилиши лозим.**

Фақат кам сонли одам билан суҳбатлашиш талаб этилади. Айтилик, уларнинг айна пайтдаги вазияти ва бу борада қандай қў-

мак бериш мумкинлиги ҳақида ўша шахснинг ўзидан сўраш орқали мулоқот олиб борилса, одамларнинг онгида нимадир қолади. Шунингдек, фуқаронинг қонуний ваколатлари тушунтирилади, қандай қилса, масаласига ечим топиши бўйича йўл-йўрқин кўрсатилади.

— **Афсуски, сиёсий партиялар ташкилотларида жонли мулоқот умуман етишмайди. Ёппасига қабул, ёппасига бадал, ёппасига мажлис бўлмаслиги керак.** Буни юз фоиз қафолат билан айта олам.

— **Албатта, марказларда — пойтахтда ёки вилоят марказларининг қаерларидадир зиёлилар кўп бўлгани учун ҳам бахслар, мунозаралар бўлаётгандир. Лекин улар ҳали пастга тушмаган, электролатга етиб бормаган.** Улар электоратнинг кам сонли қисми, холос. Жойларда тарихий, адабий саналарга, ёзувчилар, умуман, ижодкорлар қунига бағишлаб ҳар хил тадбирлар ўтказиб сиёсий партиянинг ваколатига кирмайди, унинг вазифаси ҳам бўлмайди. Аксинча, улар ўз ғоялари, ўз мақсадларини одамлар орасида албатта тарғиб қилиши ва шубҳасиз, ишонч уйғота олиши зарур. Ана ўшандагина мақсадларга эришилади.

— **Ишонч қандай изоҳлаган бўлардингиз?**

— Масалан, бирор бир шахсга партиядан депутатликка номзод бўлиш таклиф этилганда аввало унинг жамиятдаги нуфузига, одамлар орасидаги обрў-эътиборига, низомига қаралади.

Шуни ҳам унутмаслик керакки, менимча, партиянинг низоми ёмон бўлмайди. Масалан, биздаги барча сиёсий партияларнинг низоми ёмон эмас. Улардаги ғояларнинг ҳаммаси давлатни ривожлантиришга, жамият кудратини оширишга қаратилган. Лекин уларни амалга ошириш механизми кучсиз.

Мазкур механизмларни кучайтириш одамларда ишончнинг ҳосил қилиди. Ишонч билан келган депутат кўзбўямачилик учун эмас, ростдан ҳам ишлайди.

— **Бугунги кунда сиёсий партиялар ва маҳаллий Кенгашларнинг жамият ҳаётидаги ролини оширишга давлат бор эътиборини қаратмоқда. Демак, бунга муносиб жавобни ишимиз орқали беришимиз керак.**

Биринчидан, сиёсий ислохотларда замонавий усулларни қўллашнинг, янгилашнинг мавриди келди. Конституцияда белгиланган талбаларни бажариш керак. Ва яна энг муҳим масала, партия тили билан айтганда, электоратнинг ҳуқуқий, маънавий савиясини оширишдан иборат. Буни кам амалга оширадими?

Табиийки, партия ўз ғоялари, низоми, йўл-йўригини айтиш орқали одамларнинг савиясини оширади. Қачонки, одамларда фикрлар пайдо бўлса, муносабат шаклланади ва бу ишонч юзага келтиради.

Бутун дунёда партиялар ишонч қозо-

ниш учун бир-бири билан сиёсий курашлар олиб боради, керак бўлса, танқид қилади. Бу рақобат, деб аталади. Бизда эса бир сиёсий партиялар арзимаган сўзнинг орқасидан қувиб юради. Ваҳоланки, рақобат бу бирордан зўррок ишлаш дегани, кимнидир ерга уриш эмас.

Танқид дегани партия низоми билан ҳаракати ўртасидаги тафовутни кўрсатиб бериши англатади. Низоми бўйича қилинаётган ишлар, ҳаракат дастури, ўтказилаётган тадбирлар савияси, самарадорлиги ёки аксинча бесамарлигига қараб танқид қилиш ёки ўз ишини қойиллатиб қўйиш бу ҳақиқий рақобат ҳисобланади. Рақобат бу "мен сендан зўр ишлайман" ёки "ишладим-ку" дегани. Яна бир жиҳати, **партиянинг ҳақиқий мавқеини унинг аъзоларининг обрў-эътибори эмас, амалга ошираётган ишлари, депутатларнинг қуввати белгилайди.**

Танқид олимнинг керакки, кўп жойларда бугун ушбу талабга тўлиқ жавоб берадиган депутатлик корпуси етишмаяпти. Сифатга эмас, сонга кўпроқ урғу бердик. **Ким кўп бўлса — ўша кучли, деб нотўғри талқин қилдик. Ваҳоланки, туман-шаҳар, вилоят миқёсидаги кўплаб Кенгашларни биламан. Қайсидир партиянинг депутатлари камчилини ташкил қилади, лекин улар ўша ерда сўзи, билими, ташаббуслари билан етакчи.**

Масалан, бирор жойда бир миллионга кўчат экиш кераклиги айтилса, тапир-тапур қилиб бир миллион икки юзтага қоғоз тайёрланади. Кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш, бир-бирини алдаш авж олади. Агар рақамлардан воз кечиб, теп-текис, бўш ер қолмасин фалон ҳудудда, деган аниқ жой кўрсатилса-чи? Унда рақам ҳам, сифат ҳам бўлади. Ёки айтилик, қайсидир газета 30 минг нусха, ҳеч ким ўқимади. Аммо 3-4 минг нусхадаги матбуотни ҳамма ўқийи мумкин. Сифатга урғу бериб, ишмиизни рақамлаштирадик, ана шунда фаолиятимизнинг тахлилини юритиш осонлашади. Бу ҳар бир соҳадаги камчилик ва ютуқларни билиб олишга хизмат қилади.

Номзодни дипломга қараб эмас, салоҳиятига қараб қўйиш лозим. Муносиб кадр бўлмаса, у номзодни қўймаган афзал. Чунки номзод номзод партиянинг обрўини туширишдан бошқага ярамайди. Бу орқали ўз оёғимизга ўзимиз болта урган бўлаемиз.

Энди назорат тизимини олайлик. Назорат, аввало, текшириш эмас, бу ҳар бир ҳудудда амалга ошадиган дастурларни тасдиқлаб беришдан иборатдир. Чунки режа пухта тузилса, уни ижро қилиш ҳам мумкин, яъни реал бўлади. Иккинчиси, бунинг ижросини кўриш. Фақат бунда ижронинг якунига қараб эмас, йўл-йўлакай ижро ва камчиликларини тизатиб бориш. Ушбу йўналиш ижро ҳоқимиятининг ҳисоботларини эшитиш орқали амалга оширилади.

— **Сиёсий партиялар ўз ғояларини тарғиб қилишда қандай йўл тутуши керак, сизнингча?**

— Ўз электорати бўлган аҳоли қатламнинг ҳар бири билан гаплашиб, уларнинг тақлифлари, муносабати, талаб ва истакларини Кенгашга олиб чиқиши керак. Бунда эса депутатлар кучидан фойдаланилади. Минг афсуски, жамоатчилик билан ишлашнинг энг осон, тажрибадан ўтган йўли бизда яхши йўлга қўйилмаган.

Тўғри, расман қилиш мумкин. Энг осон усулни қўллашади. Мисол учун, автотўлиқнинг бошлигини чақиради. "Келинг, бизга ҳисоб беринг", дейди. У ҳам келиб билганини ўқиб беради. 1-2 та саволга жавоб қайтаради, ўшани сессияга олиб чиқади. Бу усул на сессиянинг мақомига, на депутатнинг мақоми ва савиясига тўғри келади.

Сиёсий партиялар ўзларининг депутатлик минбаридан фойдаланиши яхши ўрганиш лозим. Агар минбардан фойдалансак, бу халққа етиб боради. Халқ қизиқа бошлади. Бунинг ордидан ҳам ишонч шаклланди. Бу механизм аслида бор, бироқ яхши ишламайди.

Навбатдаги масала сиёсий партияларнинг депутатларни қандай назорат қилиши билан боғлиқ. Йил якуни ёки бошқа бирор сабаб билан ҳаммасини йиғиб, уларни табриқлаб, ош бериш билан иш битмайди. Сиёсий партиялар депутатлик гуруҳларига сифатли методик ёрдам кўрсатиши зарур. Масалан, масъуллар бирор бир ҳудудга бориб, депутатлар билан биргаликда юриб, дастурларда белгиланган вазибалар, лойиҳаларнинг ижросини қойиллатиб ўрганилади. Тўғри, вилоят ташкилотларининг кучи етмаслиги мумкин. Лекин марказий аппаратда ёхуд бошқа бир ҳудудда кучли, лидер сиёсатчилар бор, уларнинг кўмағида масалани ўрганиб, сессияга олиб чиқса, бу партия нуфузининг сезиларли даражада ошишига хизмат қилади.

Бир хил жойларда кўзбўямачилик учун тадбирлар ўтказилади. Мисол учун, бир ҳафта хонасидан чиқмаган партия ходими бирор танишга қўнғироқ қилади. 15-20 кишини тўплаб беришини, депутатлар билан бориб, тадбир қилишини айтади. Эски танишнинг юзидан ўтолмаган шахс мажбуран одамларни бир хонага йиғди. Ким нимага келганини, нима ҳақида гап боришини ҳам билмаган ҳолда зерикарилади. Минг афсуски, бу билан партиянинг обрўсини ерга уради, холос.

Чунки одамларни ишонтириш қийин. Минг гапирсак, минг мажлис қилсак ҳам, натижасиз, ибрятсиз уларнинг ишонччини қозониб бўлмайди. Қачонки, муҳокама қилинган масала охирига айланди. Одамларнинг қизиқишлари ҳақида уларнинг ўзидан сўралсагина тадбирлар учун сарфланган вақт ва маблағ зое кетмайди.

Суст, бефарқ ва лоқайд депутатларни чақириб олиш механизми барқарор бўлмагани учун ҳам айрим депутатлар хоҳлаганча, билганича юрибди. Шунинг учун ҳам сиёсий партияларнинг халқ ўртасида нуфузини ошириш қийин масалага айланган. Бу борада аниқ ва қатъий механизм зарур, деб ўйлайман.

Тадбир ўтказишда эътибор қаратиш бўлган муҳим жиҳатлардан бири одамларнинг ёнида, улар билан бир сафда туриб гапириш, уларни эшитишдан иборат. Баъзида 1,5-2 метр баландаги минбарга туриб олиб гапирилади. Ҳозир одамлар 1 қарич баланда бўлсангиз ўзини ноқулай сезади, ёмон кўради хаттоки. Кейин ҳамма учрашувлар жонли, қисқа, лўнда машарат шаклида ўтиши керак. Одамларнинг ўзидан сўраш, жавоб бера олмаган тақдирда уларни тўлдириш, фикрини айтиш учун кўмаклашиш зарур.

— **Шу билан бирга гапирган, фикр билдирган одам рағбат топиши керак. Уни турғизиб мақташ, гапларининг аҳамиятига эътибор қаратиш ёки бирор бир кичик совға, айтилик, бир китоб билан рағбатлантириш мумкин. Бу орқали ҳам китоб тарғиботи, ҳам одамларга ҳурмат ифода этилади. Ёнида одамга кўрсатиладиган эътиборни кўрган бошқалар ҳам фикр айтишга, таклиф билдиришга ёки савол беришга ҳаракат қилади.**

50-60 кишини тўплаш ҳам шарт эмас. Одамларнинг ҳамма қатламини бир жойга йиғиш ҳам хато. Уларни ихтисослашган ҳолда қабул қилиш лозим. Масалан, ёлғиз аёллар, ёшлар, ноғиронлиги бўлган шахслар, нуронийлар, умуман, ҳар бир қатламнинг қизиқишларига қараб суҳбатлашиш ва бунга ўша қатламнига жалб қилиш керак. "Мана бу саволларга жавоб излаб келяпмиз. Кимда бўлса, айтсин, мукофоти бор", деб эълон қилинсин. Ана шунда тадбирлар жонланади, одамларнинг эсида қолади, ҳурмат ошади.

"Ўзбекистон овози" мўхбири
Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА суҳбатлашди.

SPORT

Weather forecast for Qoraqalpog'iston, Buxoro, Toshkent, Qashqadaryo, Andijon, Namangan, Farg'ona, Tashkent shahri.

Францияда порлаётган ўзимизнинг юлдузи

Ўзбекистон миллий терма жамоасининг асосий ўйинчисига айланиб улгурган Абдуқодир Ҳусанов айни пайтда Франциянинг "Ланс" жамоаси шарафини ҳимоя қилмоқда.

"От изини той босар"

Абдуқодир Ҳусановнинг отаси Ҳикмат Ҳошимов ҳам бир вақтлар Ўзбекистон миллий терма жамоаси сафида ҳимоячи сифатида тўп сурган.

Европадаги илк жамоа

Абдуқодир Ҳусанов "Бунёдкор" клуби тарбияланувчиси. У клубнинг 18 ёшгача бўлган ёшлар тоифасида ўйнаган.

Энг истиқболли футболчилари рўйхатига киритилган. Мавсум якунида ҳимоячи олий лиганинг қумуш медални соҳибига айланади.

Францияга йўл

2023 йил июль ойида Франциянинг "Ланс" клуби футболчилига қизиқиш билдирди. Кейинчалик футболчининг француз клуби билан шартнома тузишга яқин қолгани ҳақида ҳам маълумотлар пайдо бўлди.

Ёшлар ўртасидаги Осиё чемпионлиги

Абдуқодир дастлаб 17 ёшгача бўлган Ўзбекистон ёшлар терма жамоасида ўйнаган. 2022 йилнинг июнь ойида у Ўзбекистон U-19 терма жамоаси сафида дебют қилди.

иштирок этди.

Футболчи терма жамоа билан биргаликда гуруҳда биринчи ўринни эгаллайди ва плей-офф босқичига йўл олади.

этиб, турнирнинг ярим финалига чиқади. Ушбу галабадан сўнг, Абдуқодир жамоаси билан ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионати йўлланмасини қўлга киритади.

Миллий жамоанинг келажаги

Абдуқодир 2023 йилнинг июнь ойида Ўзбекистон миллий терма жамоасига ФАСА кубогида иштирок этиш учун қаққурув олади. У 2023 йил 11 июнь кунини Уммон терма жамоасига қарши ўйинда 83-дақиқада Фаррух Сайфиев ўрнига майдонга тушади.

Ҳали йигирма ёшга ҳам тўлиб улгурмаган футболчи Ўзбекистон терма жамоасидаги асосий юлдузлардан бирига айланиб улгурди.

Жамшид АМИРОВ.

Партиянинг Қонунчилик палатасидаги фракцияси амалга оширган ишлар ҳолати ва асосий натижалари

Infographic showing statistics of the party's activities in the legislative chamber, including the number of laws passed, motions, and amendments.

Ўқинг, қизик

31 метрли сўзана

Бойсун - қадимий макон. Ўтмиши улғу замин. Фусункор табиати ва бетакрор иқлими билан ном қозонган гўша.

"Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили" муносабати билан манзилда узунлиги 31, эни 5 метрли сўзана тикишга киришилди.

Ҳар бир миллионнинг ўзига хос урф-одатлари бор, - дейди "Dreams Shahrinaz" оилавий корхонаси раҳбари Нилуфар Жўраева.

Ўттиз бир метрли сўзана тикишга нима туртки бўлди...

Ажойиб халқимиз бор. Кимдир машина ишқибози бўлса, бошқа бир қадимий ашёларни йиғишга қизиқади.

Орзулар ўз-ўзидан амалга ошмайди. Бунинг учун машаққатли меҳнат, сабр-бардош, кунт ва матонат талаб қилиниши табиий.

Албатта. Шуларни инobatга олган ҳолда ҳаракат қилаёلمиз. Янгилик

яратиш учун юзга яқин хотин-қиз жалб қилинган. Матога нақш солиш якунланиб, тикиш ишларини бошлаб юбордик...

Тахминан 50 килодан ортиқ... Калава қаердан олинапти? Асосан маҳаллий зардўзлардан.

Сотиб оласизларми? Албатта! Қанчадан? Ранги, сифати ва турига қараб килосини 25 мингдан 3 миллион сўмгача.

Ўч-тўрт йил олдин бойсунлик гиламдўзлар узунлиги 30, эни 2 метрли, оғирлиги эса 60 килоли жун гилам тўқишганди...

Ана шу кўрсаткичларни ҳам қайсидир маънода яхшиламоқчимиз.

"Гиннеснинг рекордлар китоби"га киришга даъвогарлик қилаётган сўзана қачон тайёр бўлади?

Жорий йилнинг май ойида анъанавий "Бойсун баҳори" халқаро фольклор фестивали ўтказилади.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ, "Ўзбекистон овози" муҳбири.

Publication information for 'O'zbekiston ovozi' including the editorial board and contact details.

Contact information for the newspaper, including phone numbers, email, and address.

Distribution information, including subscription rates and where to purchase the newspaper.